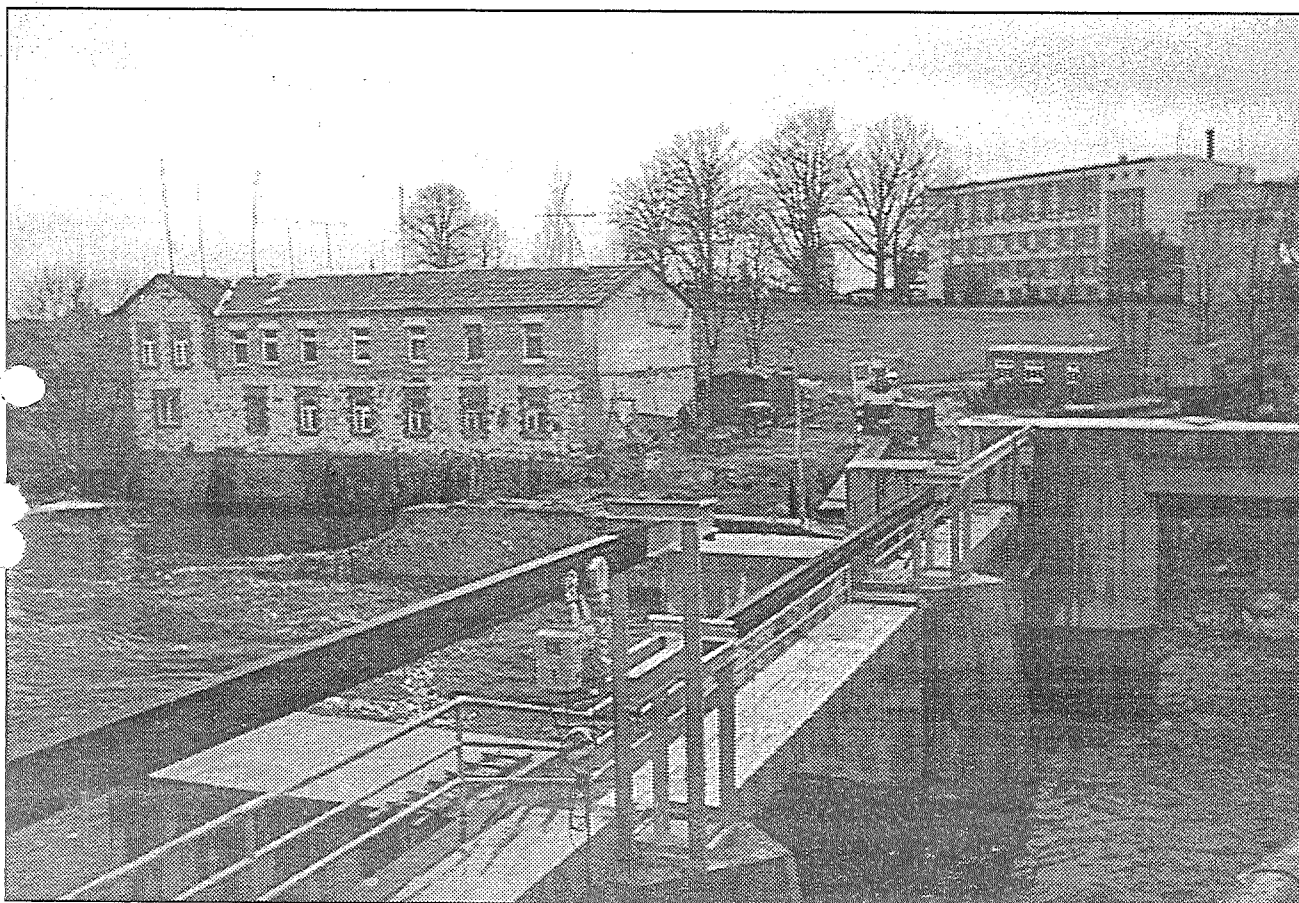

HES atjaunošanu Līvānos cer pabeigt ap Jāņiem

● Atjaunojamā Straumes HES aizsprosta būve Līvānos ir pabeigta un drīzumā tiks uzsākta turbīnu telpas celtniecība. Mājā upes krastā, kur pašlaik ir dzīvokļi, SIA «Mežrozīte HES» iecerējusi iekārtot kafējnicu.
to: G.Kraukle

Straumes HES atjaunošanas darbi šobrīd ir pārtraukti sakarā ar ūdenslīmeņa celšanos Daugavā, taču īpašnieki cer, ka elektrību spēkstacijas turbīnas varētu sākt ražot jau jūnijā beigās.

Kā «Novadnieku» informēja SIA «Mežrozīte HES» direktors Juris Galvanovskis, šobrīd ir pabeigta aizsprosta būve un drīzumā varētu tikt

uzsākta turbīnu telpu izbūve. Patlaban atjaunošanas darbi ir apstājušies, jo Daugavā ir cēlies ūdenslīmenis. SIA «Mežrozīte» saskaņā ar Līvānu novada domes lēmumu ir uzsākusi arī objekta sakopšanu. Nojaukta nodegusi māja uzkalnā līdzās Līvānu ģimnāzijai, bet mājā, kas atrodas upes krastā pie spēkstacijas, tiks ierīkots ūdensvads. Pašlaik šajā ēkā izvietoti dzīvokļi, taču vēlāk iemītnie-

kiem tiks piedāvāta cita dzīvojamā platība vai arī izmaksāta kompensācija, sacīja J.Galvanovskis. Ēkā ir iecerēts izveidot kafējnicu un viesnīcu. Ir izstrādātas projekta skices, taču pagaidām uzņēmējs par šo ieceri plašāku informāciju nesniedza.

Kā atzina J.Galvanovskis, iedzīvotāju pretenzijas pret spēkstacijas būvi šobrīd ir noklusušas. — Trim vai četrām personām pēc to pieprasījuma

SIA «Mežrozīte HES» ir izsniegusi garantijas rakstus, kas paredz HES darbības rezultātā iespējamo materiālo zaudējumu kompensāciju un pasākumu veikšanu bojājumu novēršanai, ja tiem ir pastāvīgs raksturs, kā arī ūdens ietekmes radīto zaudējumu novēršanas izdevumu segšanu, kā to paredz vienošanās starp pašvaldību un SIA, sacīja J.Galvanovskis.

G.Kraukle

Ar šķeldas izmantošanu saistītās prognozes attaisnojušās

Lieldienu sniegunība un ietilpīgā aukstā laikā dēļ Preiļos apkures sezona turpinās. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu novada domes siltumapgādes nodaļas vadītājs Arnolds Dalka, radiatoru pilsētnieku dzīvokļos būs silti līdz tam brīdim, kad dienakts vidējā gaisa temperatūra trīs dienas pēc kārtas būs sasnēgusi plus 8 grādus.

Kad pagājušā gada maijā siltumapgādes uzņēmums do-

mē iesniedza projektu par ar šķeldu kurināmu katlu uzstādīšanu, tika plānots, ka tāda veidā pilsētas kasē tiks ietaupīti 60 tūkstoši latu. Pašlaik aprēķināts, ka prognozes attaisnojušās. Ja iepriekšējās apkures sezonās bija vajadzīgi 2,5 līdz 2,8 tūkstoši tonnu mazuta, šoziem nācās iegādāties tikai 1200 tonnas. Jāņem vērā arī tas, ka ar šķeldu darbināmie katli tika nodoti ekspluatācijā un ar pilnu jaudu sāka darboties tad, kad apkures sezona jau bija sākusies.

Kā paredz A.Dalka, nākamsezon nepieciešamā mazuta

daudzums samazināsies, jo tiks uzlabota šķeldas kvalitāte. Pēc cenu aptaujas tika noslēgts līgums ar SIA «RBKK-1», kas nodrošinās siltumapgādes nodaļas vajadzībām nepieciešamās šķeldas uzkrāšanu un uzglabāšanu. Tiek plānots, ka nākamajai apkures sezonai būs vajadzīgi 6300 blīvie kubikmetri skaidu vai 6700 blīvie kubikmetri šķeldas (bērto skaidu un šķeldas apjoms būtu vismaz trīs reizes lielāks).

Pašlaik, izmantojot koksnes atkritumus, ik dienas tiek ietaupītas vismaz astoņas ton-

nas mazuta. Kopš jauno katlu iedarbināšanas brīža ar tiem saražoti aptuveni 6,5 tūkstoši gigakaloriju siltuma, stāstīja A.Dalka. Tas dod iespēju vairs turpināt karstā ūdens pavedi deviņām centra rajona dzīvojamām mājām un sporta klubam «Cerība». Pašlaik siltumapgādes nodaļa strādā pietā, lai pa četrcauruļu sistēmu atjaunotu karstā ūdens pavedi arī Rēzeknes ielas mikro-rajonam. Kā paredz A.Dalka, iedzīvotāji karsto ūdeni varētu saņemt līdz jūnijā iepilnātajām Trīsvaldīņu spēlēm.

L.Kirillova

Neaizmirstiet līdz 25. aprīlim abonēt «NOVADNIEKU» maijam un jūs vienmēr būsiet lietas kursā par notiekošo rajonā un valstī, kā arī varēsiet piedalīties balvu izlozē.

ĪSZIŅAS

Četrarpus tūkstoši teritoriālpārveidošanai

Saskaņā ar Līvānu novada domes pieteikumu 4,5 tūkstošu latu apmērā piešķirta valsts mērķdotācija novada teritoriālpārveidošanai, informēja domes attīstības plānošanas speciāliste Laila Gercāne. Par šo naudu tiks iegādāta datortehnika, kā arī izstrādāta novada attīstības programma — apzināta esošā situācija, noteiktas novada attīstības prioritātes un galvenie stratēģiskie virzieni izvēršamo mērķu sasniegšanai. Attīstības programmas izstrāde ilgs ap- tuveni pusotru gadu.

Lieldienu prieks arī rūpju bērniem

Līvānu bērnu un jauniešu centrs (LBJC) sadarbībā ar novada domes sociālās aprūpes nodaļu un organizāciju «Glābiet bērnu» sagādājis Lieldienu pārsteigumu aptuveni 140 Līvānu novada bērniem invalīdiem un bērniem no trūcīgām ģimenēm. Šodien, pulksten 15.00 Līvānu kultūras namā norisināsies svētku koncerts un teātra izrāde, būs arī olu ripināšana. Bērni tiks cienāti ar saldumiem, ko sarūpējuši labvēļi. Pulksten 17.30 kultūras namā uz šovdiskotēku aicināti pusaudži. Diskotēku vadīs Ēriks Balodis (Rīga), būs arī karaoke.

Rīt — seminārs lopkopjiem

19. aprīlī pulksten 10.00 a/s «Preiļu siers» zālē norisināsies seminārs zemniekiem, ko organizē Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs. Par lopbarības sagatavošanu jādodom laikus, tādēļ šoreiz zemnieki uzzinās, kā nodrošināt savus ganāmpulkus ar kvalitatīvu lopbarību. Būs informācija arī par mēslošanas līdzekļiem, seminārā piedalīsies firmas «Kemira» pārstāvji.

Pašvaldību vadītāji stādīs mežu

Visi rajona pašvaldību vadītāji 19. aprīlī pulksten 11.00 gaidīti Aglonas tautas namā, kur Valsts meža dienesta (VMD) darbinieki rīkos Meža dienu tradicionālo pasākumu. Preiļu virsmežniecības darbinieki iepazīstinās pašvaldību vadītājus ar VMD darbību un atbildēs uz vietvalžu jautājumiem. Visi pagastu padomju priekšsēdētāji, kā arī novadu mēri varēs pielikt roku meža stādīšanas darbā. Šogad Meža dienas visā Latvijā notiek sadarbībā ar vietējo pašvaldību vadītājiem.

Preiļu rajona skolas reitinga tabulā

Latvijas vidusskolu reitinga tabulā sniegtas ziņas par 234 skolām. Tās sarindotas pēc panākumu blīvuma uz 100 skolēniem. Tas ir — valsts olimpiādēs, konkursos un cita veida pārbaudēs iegūtās godalgotās vietas uz katriem skolā simts skolēniem.

Preiļu Valsts ģimnāzija šajā reitingu tabulā ir 18. vietā (panākumu blīvumu raksturojošais koeficients ir 5,397), Vārkavas vidusskola — 28. vietā (4,348). 41. vietā ir Rudzātu vidusskola (3,306). Pie lielajām skolām pieskaitīta arī Preiļu 1. pamatskola, kas ierindota 157. vietā (0,800). 167. vietā atrodas Līvānu ģimnāzija (0,716), bet 193. vietā — Preiļu 2. vidusskola (0,395). Taču šie reitinga rādītāji nebūtu jāuzskata par ļoti nozīmīgiem. Skolu uzdevums ir gan sniegt plašas un labas zināšanas visiem skolēniem, gan veidot uzmanību atsevišķu indivīdu virzīšanai līdz augstiem panākumiem olimpiādēs. Vidusskolu darba kvalitāti raksturo arī tas, cik to absolventi ir konkurētspējīgi iestāšanāsmenos un cik no viņiem tiek uzņemti augstskolās.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Pusi no solītām algām medmāsām atrod

No solītajiem četriem miljoniem latu medicīnas māsu algu palielināšanai no 1. jūlija valdība pagājušajā nedēļā pēc ilgām diskusijām atrada iespēju piešķirt pusi, bet pārējie līdzekļi vēl «jāmeklē», presi informēja labklājības ministrs Andrejs Požarnovs. 1,59 miljoni latu māsu algām paredzēti sakarā ar pakalpojumu cenu celšanu atbilstoši veselības finansēšanas noteikumiem, 28 870 latu nolemts atvēlēt no rezerves fonda neparedzētiem gadījumiem, iztukšojot to līdz nullei, 81 000 latu — no Valsts obligātās veselības apdrošināšanas aģentūras rezervēm, 66 000 latu — no iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārpildes pērn. Otru pusi naudas jāmeklē Finanšu ministrijai no iekšējām rezervēm. Tomēr pēc valdības lēmuma par nepieciešamo finansējuma piešķiršanu medmāsām vēl nav atteikušās no domas par streikošanu, jo valdības dotā summa ļaujot visiem medicīnas darbiniekiem algas palielināt par 7 latiem.

Bet kas īsti būs tie, kas palielinās medmāsām algas? Protams, pacienti, jo valdība akceptēja grozījumus veselības finansēšanas noteikumos, kas paredz ārstniecības iestāžu pakalpojumu cenu rēķināt, iekļaujot tajā līdzekļus darba algas palielināšanai medicīnas darbiniekiem. Iedzīvotājiem jārēķinās arī ar to, ka valsts apmaksātās plānveida palīdzības apjoms ievērojami samazināsies un uz tās saņemšanu veidosies daudz garākas rindas nekā līdz šim.

Jaunas prasības aptieku darbībai

Vispārēja tipa aptiekās un filiālēs būs jānodrošina atsevišķas ieejas apmeklētājiem apkalpošanas zālē un preču saņemšanas telpā, paredz valdības komitejā akceptētā aptieku atvēršanas un darbības kārtība. Jau atvērtajam aptiekām ar 2004. gadu būs jānodrošina daturs ar programmu receptu datu pārsūtīšanai un zāļu lietošanas uzraudzībai.

Varēs atteikties no VSAA paziņojumiem

Iedzīvotāji varēs atteikties no ikgadējās konta paziņojumu saņemšanas pa pastu par iepriekšējā gadā veiktām sociālajām iemaksām. Šādi grozījumi sagatavoti, lai saglabātu datu konfidencialitāti, jo pastāv risks dzīvesvietas un adresu neatbilstībai. Sogad tas jāizdara līdz 1. maijam, bet turpmākajos gados līdz 1. aprīlim.

Sociālā likumdošana nav prognozējama

Valdības lēmums darba devējiem nesamazināt sociālā nodokļa likmi nākamgad no 35 līdz 33%, kā sen bija solīts, ir kārtējais apliecinājums, ka mūsu valsts sociālā likumdošana ir nestabila un neprognozējama. To apliecina arī astoņas reizes grozītais pensiju likums, bērnu pabalstu nepalielināšana, griestu uzlikšana maternitātes pabalstiem. Tāpēc iedzīvotāji nevar būt pilnīgi droši, ka likumi, kuriem jāgarantē aizsardzība vecuma, bērnu piedzimšanas, slimības vai citos riska gadījumos, darbosies tā, kā cilvēks cerējis, un nebūs izmaiņu, kas pasliktinātas viņa finansiālo stāvokli, atzīst Darba devēju konfederācijas ģenerāldirektore Ieva Jaunzema.

Kuģniecību pārdos par 70 miljoniem

Kā ziņo laikraksts «Neatkarīgā Rīta Avīze», neoficiāla, bet droša informācija liecina, ka valdības noteiktā PVAS «Latvijas kuģniecība» (LK) 68% akciju paketes izsoles sākumcena ir 70 miljoni latu jeb aptuveni 51 santims par akciju. Tās pārrēķinot iznāk, ka LK valdība ir novērtējusi aptuveni par 102 miljoniem latu, kas ir gandrīz divas reizes mazāk par kompānijas bilances vērtību — 200 miljoniem latu. Ne velti šī summa tika slēpta. Un pareizs vien ir Privatizācijas aģentūras ģenerāldirektora Jāņa Naģa apgalvojums, ka sabiedrība nav gatava uztvert šo summu.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei).

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana).

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

LĪVĀNU NOVADĀ

«Nekas nav labs un nekā nav ļauns: cilvēki šos jēdzienus vienkārši piemēro saviem mērķiem.»

P.Mooms

Atliek lēmumu par bankrota procedūras uzsākšanu a/s «Līvānu stikls»

Lai izņemtu maksātnespējīgā uzņēmuma «Līvānu stikls» likteni, 10. aprīlī tika organizēta pirmā kreditoru sapulce. Tā kā lēmums par maksātnespējas stāvokļa iespējamajiem risinājumiem netika pieņemts, kreditoru sapulce tika pārtraukta uz vienu mēnesi.

Lielākie uzņēmuma kreditori ir Valsts ieņēmumu dienests, kam uzņēmums nav samaksājis 188 425 latus nodokļos, VAS «Latvenergo», kam šobrīd parāds sasniedz 88 000 latu. Bez tam a/s «Latvijas gāze» stikla ražotāju uzņēmums ir parādā 565 000 latu, bet Baltijas tranzītu bankai 85 000 latu.

Uzņēmuma administrators, SIA «Forums audits» direktors Ivars Reinhardss sniedza arī savas darbības pārskata ziņojumu.

Administrators uzņēmumā «Līvānu stikls» strādā kopš 2000. gada 15. novembra. Šajā laikā uzņēmumā veiktas reformas, piemēram, samazināts

birokrātiskais aparāts, kā arī palielināts darbinieku skaits, kas nodarbināti ražošanā. Pārņemot uzņēmuma vadību, stāvoklis bija visai sarežģīts, tomēr ir panākta vienošanās ar VAS «Latvenergo» un a/s «Latvijas gāze» par to, lai resursu padeve netiktu pārtraukta un uzņēmums varētu turpināt darbu.

I.Reinhardss klātesošos kreditorus informēja, ka liela daļa agrāko pasūtījumu, kas bija apmaksāti iepriekš, nebija izpildīti, bet saņemtā nauda jau bija iztērēta, tādēļ nācās pildīt arī šos pasūtījumus, par kuriem norēķini jau bija veikti. Kopš maksātnespējas pasludināšanas bija panākts apgrozījuma palielinājums un šī gada sākumā uzņēmums jau spēja nodrošināt tekošos maksājumus, taču tas, protams, nenozīmē, ka ražotnes finansiālais stāvoklis būtu jūtami uzlabojies vai tā strādātu ar peļņu.

Fabrika ir ļoti veca, nav izslēgta dažādu avāriju iespējamība, kas var paralizēt fabrikas darbu. Nesen šāda kļūme notika ar ūdensvadu, kā

dēļ samazinājās saražotās produkcijas apjoms, iekavējās pasūtījumi un saruka arī naudas apgrozījums. Administrators uzskata, lai rūpnīca varētu strādāt arī turpmāk, ir nepieciešamas lielas investīcijas, taču pagaidām nav izteikts neviens konkrēts priekšlikums no potenciālajiem investoriem.

Likums nosaka, ka gadījumā, ja netiek iesniegts sanācības plāns jeb plāns, kā atjaunot uzņēmuma maksātnespēju, ir jāņem vērā jautājums par bankrota procedūras uzsākšanu. Pagaidām šāda plāna administratora rīcībā nav, bet pašreizējā situācija uzņēmumā ir samērā smaga. «Līvānu stikla» maksātnespēju būtu iespējams atjaunot 2 gadu laikā, vai nu nopelnot nepieciešamos 700 000 latu, vai arī gadījumā, ja kreditori atteiktos no summas, ko viņiem parādā ražotājfirma. Nedz viens, nedz arī otrs variants kreditoriem nešķīta pieņemams. Arī I.Reinhardss atzina, ka nopelnīt minēto naudas summu uzņēmums varētu tikai gadījumā, ja divus gadus tas strādā-

tu bez kļūmēm, ko pašreizējā situācijā ir grūti prognozēt.

Pagaidām nav pamata runāt arī par priekšlikumiem no iespējamajiem investoriem, kas vēlētos pirkt uzņēmumu. Administrators gan apliecināja, ka šāda interese ir bijusi, taču konkrētu priekšlikumu nav. Patlaban uzņēmums var turpināt darbu, sedzot tekošos maksājumus par gāzi, elektrību u.c., taču jautājums par maksātnespējas stāvokļa risinājuma iespējamajiem variantiem ir jāņem vērā kreditoriem.

Lielākā kreditora — Valsts ieņēmumu dienesta — nostāja bija atlikt lēmuma pieņemšanu saistībā ar bankrota procedūras uzsākšanu par vienu mēnesi. Šajā laikā, iespējams, varētu rasties reāli investori. Kreditori šo priekšlikumu atbalstīja, pret bija vienīgi uzņēmums «Latvenergo», kura pārstāvis atzina, ka neredz iespēju, kā uzņēmums varētu strādāt, neejot caur bankrota procedūru. Kreditoru sapulce pārtraukta līdz 10. maijam, kad «Līvānu stikla» turpmākā darbība tiks lemta vēlreiz.

G.Kraukle

LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

12. aprīlī risinājās kārtējā Līvānu novada domes ārkārtas sēde, kurā gavenais jautājums bija otra domes priekšsēdētāja vietnieka vēlēšanas.

levēl otru priekšsēdētāja vietnieku

Iepriekšējā ārkārtas sēdē par pašvaldības vadītāja vietnieku tika ievēlēts sociāldemokrāts Juris Broņka, kas ar domes lēmumu tika iecelts arī par Turku pagasta komitejas vadītāju. Ceturtdienas ārkārtas domes sēdē ar balsu vairākumu otra vietnieka amatam tika apstiprināta Viktora Kūkas kandidatūra, ko izvirzīja Aivars Smelcers.

Kuluāru sarunās bija izskatījis versija arī par otras iespējamās vietnieka kandidatūras — deputāta Andra Vairoda (TP) izvirzīšanu, taču Tautas partijas sarakstam, kurš domē ieguva trīs balsis, no šīs domas nācās atteikties. Kā «Novadniekam» ar nožēlu puda saraksta līderis Jānis Klaužs, jau vairāk kā mēnesi tiek dalīti vienīgi amati nevis domāts par reālu ieguldījumu iedzīvotāju dzīves uzlabošanā.

— Ir izveidojusies situācija, kad deputāti no Tautas partijas ir opozīcijā, un šādos apstākļos nav iespējams izpildīt vēlētajiem dotos solījumus. Nespējam efektīvi risināt pat samilzušo ielu apgaismojuma jautājumu — domes vadītājs V.Gercāns ir gatavs «iet» kaut vai līdz Satversmes tiesai, lai pierādītu savu taisnību, bet no tā diemžēl uz ielām gaišāk nekļūst. Viņš arī atzina, ka tie vēlētajie, kas balsēja par Tautas partiju un arī par sociāldemokrātiem, bija cerējuši uz pārmaiņām, taču vismaz tuvākajā laikā pārmaiņu visticamāk nebūs. — Novads nav izveidots pēc būtības, bet tikai formāli — administratīvā aparāta izmaksas tikai pieaug, taču labuma nav, — teica J.Klaužs.

Pagastos arī būs lēmēji

Atsevišķu pašvaldības funkciju veikšanai abos pagastos darbosies komisijas katra 7 cilvēku sastāvā. Kā «Novadniekam» atzina Visvaldis Gercāns, «komisijas izstrādās nolikumus un virzīs ties apstiprināšanai uz novada domi līdzīgi, kā tas notika pirms vēlēšanām, kad pagas-

tos darbojās deputātu komitejas. Bija priekšlikums izveidot pagastu komisijas, kuru sastāvā būtu bijušie pagasta padomju deputāti, taču tas neguva atbalstu. Komisiju locekļus izvirzīja atbilstoši domē iekļuvušo partiju balsu attiecībai.»

Rožupes pagasta komitejā darbosies Ēvalds Gulbinskis (LSDSP), Andris Vairods (TP), Aija Usāne (TP), Viktors Kūka (LDP/LC), Jānis Lācis (LDP/LC), Valija Vainode (LDP/LC), Vasilisa Belousova (PCTVL). Turku pagasta komitejas sastāvā apstiprināts Juris Broņka (LSDSP), Miķelis Baltmanis (TP), Janīna Usāre (TP), Aivars Smelcers (LDP/LC), Viktorija Turkupole (LDP/LC), Aigars Grugulis (LDP/LC), Grigorijs Kirilovs (PCTVL). Komisiju locekļi saņems atalgojumu — Ls 1,40 par vienu darba stundu komisijā.

J.Klaužs attīstības plānošanā nepiedalīsies

Domes apstiprinājums bija nepieciešams arī administratīvās attīstības plānošanas komisijas izveidei. Administratīvajā komisijā darbosies 7 cilvēki, savukārt attīstības plā-

nošanas komisiju bija plānots apstiprināt 8 cilvēku sastāvā, taču deputāts J.Klaužs lūgumu savu kandidatūru komisijas sastāvā neiekļaut, viņš deputātiem puda uzskatu, ka šādas komisijas darbs ir nelietderīgs.

P/ū «Dzīvokļu un komunālā saimniecība» — 300 000 latu parāds

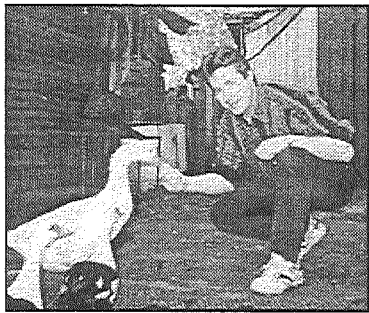
Dome apstiprināja p/ū «Dzīvokļu un komunālā saimniecība» gada pārskatu par 2000. gadu. Tajā atzīts, ka uzņēmums strādājis ar zaudējumiem, aptuveni par 50 000 latu pieaudzis parāds par sniegtajiem pakalpojumiem. Šobrīd iedzīvotāju parāds uzņēmumam jau sasniedzis 300 000 latu. Deputāte J.Reinhaha uzsvēra, ka šīs situācijas risināšanai ir jāizstrādā ilglaicīga stratēģija parādu samazināšanai. Arī novada mērs atzina, ka parādu piedziņas iespējas netiek izmantotas pilnā apmērā un nāksies pievērsties ne tikai Līvānu, bet arī Rožupes un Jaunsilavu komunālo problēmu risināšanai. Ar šiem jautājumiem pastiprināti būs jāstrādā domes tautsaimniecības komisijai.

G.Kraukle

TREŠDIENAS INTERVIJA

VALDIS LOCIKS, rajona reģionālā datorcentra vadītājs, skolu metodiķis. Vairāku gadu laikā iepazīts kā precīzs, loģiski domājošs, ļoti izturēts cilvēks, kam arī ar humora izjūtu viss kārtībā. Joku uztver no pusvārda. Uz interviju sagaida ar uzrakstītu CV (dzīves apraksts). Īsts «datorščiķis».

Valdis aizrāda, ka tas esot žargonā, bet par viņa tipa cilvēkiem runājot saka — datorīķis. «Datorīķim» aizmugurē divās rindās divdesmit pirmā gadsimta elektroniskās informācijas nešanas un sazināšanās bruņinieki — datori. Ar tādiem plekainiem monitoru ekrāniem. Redziet, Valdis saka, pierādījums tam, ka uz kursiem kompjuāteru apgūšanā ierodas cilvēki, kas sāk no nulles un pieņem, ka ir normāli ar pirkstiem «braukāt» pa ekrānu.

● Relaksācijai Valdim noder mūzika, atpūta ar ģimeni un tuvināšanās dabai. Patīkot ne tikai zosis, bet arī čūskas. Patīkot sievietes nosaukt par čūskām, čūskas gadā tas taču nesot laimi.

Datori ir mans darbs un mans hobijs

Atgriezīamies pie CV. 1989. gadā, absolvējot Daugavpils Pedagoģiskā institūta Fizikas matemātikas fakultāti, aizstāvēts diplomdarbs «Datoru izmantošana skolā molekulārfizikas uzdevumu risināšanā». Kaut kur citos ģeogrāfiskos punktos šajā laikā iet skolā, studē, sāk darba gaitas Jānis Eglītis, Juris Erts, Aldis Buks. Cilvēki, kas satiekas vēlāk un kļūst par «datoriķu» plejādī Preiļos. Bet līdz tam Valda CV parādās citi ieraksti — īsu laiku pasniedzējs Olaines profesionāli tehniskajā skolā, skolotājs Rožupes pamatskolā. Pēc tam darbs izglītības pārvaldē saistībā ar skolu metodiķu, datortehniku.

Atgriezīamies arī pie rakstura. Pašraksturojumā Valdis sevi nosauc par asu. Asumam ļaujot vaļu, kād izsmelti visi diplomātijas resursi un mēģinājumi lietu nokārtot mierīgā ceļā paliekot bez panākumiem. Vissmagāk pārdzīvojot nodevību. Cilvēks, kas nodevis, faktiski tiek izdzēsts no Valda uzticības faila.

— Ja būtu iespēja dzīvi «izlabot», vai jūs to izmantotu?

— Es nemēģinātu kaut ko atgriezt un izdarīt savādāk. Neslēpšu, reizēm ir gājis grūti. Bet tas cilvēku norūda. Viena no pirmajām dzīves neveiksmēm bija tā, ka konkursa dēļ neizdevās iestāties iecerētajā aviācijas augstskolā Daugavpilī. Tomēr pēc divām nedēļām iestājos Pedagoģiskajā institūtā, un labi vien bija. Drīzumā vēlreiz piedzīvoju nepatīkamu pārsteigumu. Augstskolas studentus iesauca armijā.

— Mēs visu laiku runājam par Daugavpili. Ko jums tā nozīmē?

— Daugavpilī esmu dzimis. Uzaugu tās piepilsētā, Kraujas ciematīnā. Blakus Daugava. Puikas gados aizrāvos ar makšķerēšanu. Lielākie lomi bija desmit kilogramus smaga lidaka un desmitkilogramīgs sams.

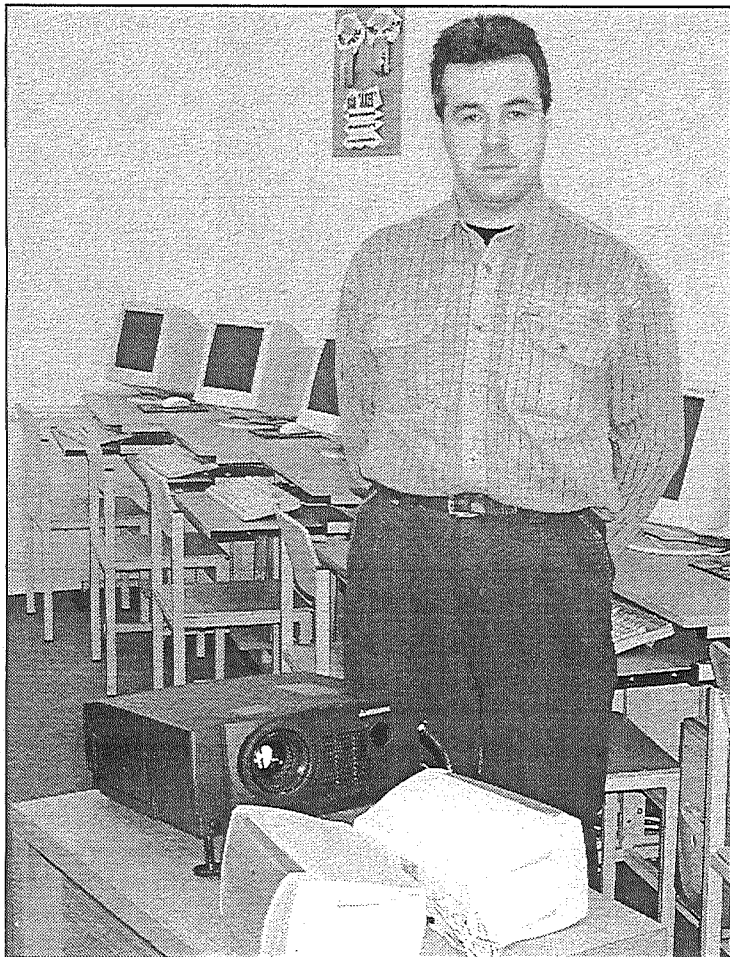
Blakus atradās Lociku lidlauks, kas piederēja padomju armijai. Vīrs galvas visu laiku riņķoja lidmašīnas. Starp citu, lidlauka zeme bija mana vectēva īpašums.

Saviem vecākiem esmu vienīgais. Līdz pensijai māte strādāja Daugavpils rūpnīcās, tēvs bija šoferis, viņa darbs saistījās ar meliorācijas objektiem.

Mana pirmā ģimene arī tika nodibināta Daugavpilī. Pēc kāda laika izšķīrāmies. Dēls Māris mācās Daugavpils 1. ģimnāzijā, bieži tiekamies. Sanāca, ka arī otro ģimeni Preiļos nodibināju ar daugavpilieti.

— Izglītības pārvaldē (agrāk — skolu valde) jūs strādājat jau deviņus gadus. No ierindas skolotāja amata uz skolu valdi, — tas uzskatāms par strauju kāpumu karjerā.

— Ar pārvaldes priekšsēdētāju Andreju Zagorski kopā studējam.

● Valdis Lociks par sevi saka: «Datori ir mans darbs, mans hobijs un mana atpūta». Foto: M. Rukosujevs

Viņš zināja, ka interesējos par kompjuāteriem un ar tiem saistītām lietām. Deviņdesmito gadu sākums bija laiks, kad skolās ienāca paši pirmie datori. Arī skolu valdē vajadzēja darbinieku, kas tos pārzina.

Pirmais dators, kas toreiz parādījās Preiļu 1. vidusskolā, maksāja pasakaini dārgi, apmēram pusi no mikroautobusa «Latvija» vērtības. Skolas direktors Jānis Eglītis mani iepazīstināja, kā ar to rīkoties. Tās paaudzes datorus ar pašreiz skolās esošajiem nevar pat salīdzināt. Tie bija izmantojami tikai drukāšanai dažādos veidos. Šodien? Mūzikas atskaņošana, «miksēšana», komponēšana, televīzijas programmas, videokartes, programmēšana, nemaz nerunājot par visām pārējām iespējām skolotāju darbam, skolēnu mācībām un arī elementārai izklaidei.

— No pirmā datora skolu valdē līdz četriem datorcentriem rajonā un datorklasēm pat katrā lauku pamatskolā. Līdz interneta pieslēgumam pamatskolās. Kā Preiļu rajonā panāks tik augsts skolu datorizācijas līmenis?

— Par šīs attīstības sākumu uzskatāma 1997. gada nogale. Valsts piedāvāja finansējumu skolu datorizācijai. Vajadzēja pamatoti pierādīt, ko un kādā veidā mēs spējam izdarīt. Kopā tas saucās Latvijas izglītības informatizācijas sistēmas (LIIS) projekts. Savu varēšanu vajadzēja parādīt projektā. Pēc Andreja Zagorska iniciatīvas saku gatavot attiecīgu projektu.

Tas tika pieņemts, atbalstīts un iekļauts kopējā Nacionālajā programmā «Informātika» sadaļā «Izglītība» LIIS projektā. Mums bija paveicies precīzi un programmai atbilstoši noformēt galvenos uzdevumus: dot skolām datorus, apmācīt, kas ar tiem strādās un izveidot reģionālos datorcentrus. 1998. gadā izveidojām pirmo datorcentru Preiļu Valsts ģimnāzijā, pēc gada rajonā bija jau trīs reģionālie datorcentri, bet 2000. gadā — četri.

Visus šos gadus rajona izglītības iestādēs LIIS projekta ietvaros turpinās skolu apgādāšana ar datoriem. Pērn saņēmām vairāk nekā 60 jaunus datorus. Kad vidusskolu datorkabineti tiek papildināti ar jaunajiem, iepriekšējie nonāk pamatskolās. 2000. gadā vidusskolas saņēma četrus līdz sešus jaunus datorus un tām visām bija paredzēta nauda interneta pieslēgumam vai arī viens papildus dators. Šogad no programmā paredzētajiem līdzekļiem saņemsim 44 jaunus datorus. Visas pamatskolas saņems pa vienam datoram un interneta pieslēgumu. Nupat aprīlī parakstīts līgums par interneta pieslēgumu pirmajās astoņās pamatskolās.

Jau aizpagājušajā gadā Preiļu rajons Latvijā bija apsteidzis lauku rajonus skolu nodrošinājumā ar jaunākās paaudzes datoriem.

Projekta īstenošanā ļoti svarīgs ir rajona padomes atbalsts. Datorcentra uzturēšanai katru gadu tiek piešķirti līdzekļi no rajona budžeta.

— Ar ko nodarbojas reģio-

● Valda ģimene — sieva Teresa Diņņika ar meitu Svetlanu. Teresa strādā par zobārstniecības medmāsu. Māte un meita ne tikai gādā par siltu mājas atmosfēru, bet ir ne vienu vien stundu ziedojušas, palīdzot iekārtot datorcentru.

nālie datorcentri?

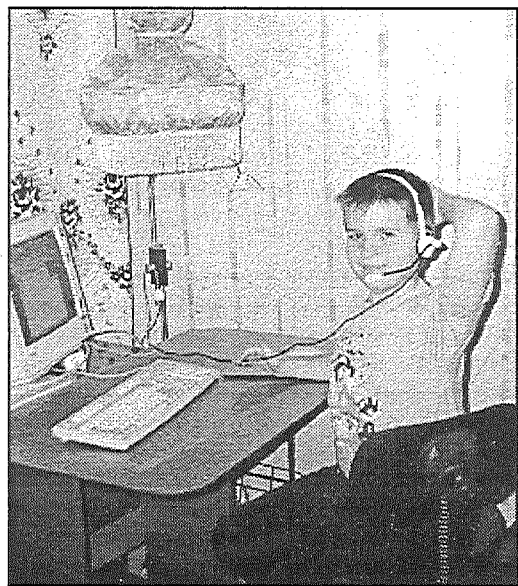
— Preiļu rajona reģionālais datorcentrs ir rajona padomes struktūrvienība. Otrs reģionālais datorcentrs ir Preiļu Valsts ģimnāzijā. Pēc veicamajām funkcijām un darbības tiem ir vienāda nozīme. Līvānu ģimnāzijā un Aglonas vidusskolā ir datorcentru filiāles. Visi kopā pilda LIIS programmā paredzētos uzdevumus: pedagogu un citu pieaugušo apmācība, LIIS programmas popularizēšana, bet pats galvenais — skolēnu apmācīšana. Rajona reģionālais datorcentrs galvenokārt kalpo pedagogu mācībām. Kopš tā atvēršanas pagājušā gada vasarā kursus beiguši vairāk nekā 100 cilvēki. Uz kursiem ierodas skolotāji bez jēlkādām priekšzināšanām. Šeit viņi tiek sagatavoti, lai skolā ar datortehniku spētu veidot un pavairot metodiskos materiālus, gatavoties stundām.

Manos darba pienākumos ietilpst ne tikai kursu organizēšana un vadīšana šeit, centrā, bet visu LIIS programmas ietvaros rajonā ienākušo datoru sadales koordinēšana, to uzstādīšanas un darbības pārraudzīšana, skolu konsultēšana.

— Vai skolotāji, kas pamatskolās māca datorzinības, ir pietiekoši kvalificēti?

— Viņi ir apmācīti. Sistemātiski tiek piedāvāti kursi gan, centrā, gan arī Latvijas Universitātē. Arī pašlaik nokomplektēta informatikas skolotāju grupa, kas mācīsies Rīgā. Visi kursi, kas notiek LIIS programmas ietvaros, ir bezmaksas. Datorzinības ir privilģētā stāvoklī.

Skolām katru gadu izsniedzam

● Māris ir īsts tēva dēls un Valda vadībā labi apguvis datorus. Foto no ģimenes albuma

kompaktdiskus ar LIIS mācību materiāliem.

— Mēs intervijas sākumā pieminējām kompetentākos datorzinību speciālistus Preiļos. Ar ko jūs viens no otra atšķīraties?

— Katram ir savā specializācija. Jānis Eglītis — datorizācijas pirmsācējs. Juris Erts — galvenais metodiķis, programmu «lauzējs», programmas «uzliek», atrod veidu, lai tās darbojas, ir galvenais tehniskais eksperts. Es vairāk nodarbojos ar datorizācijas sistēmu veidošanu izglītības iestādēs. Aldis Buks ir interneta speciālists.

— Mēs tikai par datoriem un datoriem. Bet par jums pašu?

— Vienreiz ar Juri kopā spriežam, nu, šogad tik daudz paveicām, nākamgad būs vairāk brīva laika. Atpūsimies, sportosim. Juris tikai pasmējās. Nākošgad būs vēl vairāk darba.

Jo jaunāka un modernāka aparatūra ienāk, jo vairāk zināšanu un vairāk darba tā prasa. Vienmēr iecerēti lieli plāni. Mēģināsim veidot FTP serveri, vienotu pieeju visām izglītības iestādēm Preiļu rajonā.

L.Rancāne

LAUKSAIMNIEKIEM

Vairāk izmantosim mazdārziņus

Pienākusi jaunā tūkstošgade un tās pirmais pavasaris, no kura mēs gaidām kaut ko īpašu. Sācies sējais laiks. Zemnieki citīgi gatavojas šim atbildīgam darba cēlienam. Bankā ņem kredītu, pērk tehniku, minerālmēslus. Par zemnieku rosību daudz raksta prese.

Šoreiz būs runa par tiem vairāk nekā 17000 mazdārziņu apsaimniekotājiem, kurus masu saziņas līdzekļos piemin retāk. Ir iespējas ievērojami palielināt šo zemes kopēju kategoriju. Kavē to, šķiet, tikai bailes no nezināmā. Te būtu darba lauks daudziem bezdarbniekiem, skolēniem, pensionāriem, kuri grib sagādāt sev labus dārzeņus, ogas, kā arī nopelnīt lieku latu.

Valstī ir daudz brīvas lauksaimniecībā izmantojamās zemes pat Rīgas tuvumā. Mazdārziņu apsaimniekotāji neapgrūtinā valdību — neprasa kredītus, dotācijas,

tiem nav nepieciešama jaudīga tehnika.

Mēs zinām, ka cilvēkam vēlams gadā patērēt ap 160 kg augļu un dārzeņu. Kāpēc tos neizaudzēt piemājas dārziņā vai personīgajā palīgsaimniecībā? Bieži nākas dzirdēt par augstajiem dzīves standartiem ASV, kā arī par tur esošo augsto darba ražīgumu kā pilsētā, tā laukos. Tomēr tur ļoti daudz izmanto mazdārziņus. Žurnālā «Novij sadavod fermer» lasām, ka 33 miljoni amerikāņu (42% no iedzīvotāju skaita) daļu ģimenē patērējamo produktu audzē paši. Šādā veidā izaudzē augkopības un lopkopības produkciju par 13 miljoniem dolāru, jeb par 386 dolāriem no katra dārza, kura laukums ir 540 m², patērējot 19 dolārus.

Arī Latvijā daudziem ir iespējas šādā veidā vismaz daļēji apgādāt ģimeni ar produktiem. Ogu un dārzeņu audzētāji ir pārliecinājušies, ka dabas dāvanas no pašu dārza garšo labāk nekā citur iegādātās. Ir novērots, ka arvien lielāka piekrišana ir svaigiem, tikko

no dobes nākušiem dārzeņiem arī tirgū, jo tie ir ekoloģiski tīrāki, svaigi, smaržīgi un garšīgi.

Zinām, ka bez mēslojuma ieguldītā darbs nenesīs iecerētos augļus. Kūtsmēsli tagad ir deficīts visā valstī, jo pēdējos 10 gados mājdzīvnieku skaits ir samazinājies 9 reizes. Rīgas apkārtnē 1 t kūtsmēsli maksā līdz Ls 50. Daudzi zemes kopēji spriež, ka bez šī tradicionālā mēslojuma var iztikt. Daudz lētāk un ērtāk ir izmantot minerālmēslus. SIA Kemira piedāvā sabalansētus minerālmēslus, kuri satur visas augiem nepieciešamās barības vielas. Tie atbilst augstākai klasei, izaudzētajiem dārzeņiem ir laba garša un smarža, zems nitrātu saturs, tie atbilst tirgus standartiem, labi glabājas.

Jāatceras, ka kūtsmēsliem arī ir virkne trūkumu, piemēram, augsnē ar tiem ievazā daudz nezāļu sēklu, augu slimību, tos ir grūti transportēt un saglabāt.

Ja rodas pamatots jautājums, kā būs ar humusu, augsnes struktūru, ja ilgstoši neizmantosim organis-

Lauku darbu kalendārs

18., 19., 20. aprīlis. Sēj burkānus, cukurbietes. Stāda gladiolas, ķiplokus, sipolus.
19., 20. aprīlis. Stāda mārūtus. Sēj sakņu pētersīļus, vasaras puķes, redīsus.
20. aprīlis. Papuvi jauc un atmatu plēš.
21. aprīlis. Košumkrūmus apgriež. Stāda ķiplokus un sipolus.
22. aprīlis. Baltā svētdiena. Lieldienu atsvēte.
23. aprīlis. *Ušiņa diena. Jurgī.* Diena, kad kalpi pārcēlās pie jauna saimnieka. Pieguļas sākums. Pirmajiem jāuzceļas saimniekam un saimniecei.
23., 24., 26. aprīlis. Stāda kāpostus. Sēj tomātus.
25. aprīlis. *Markus diena. Govju svētdiena.* Baznīcā svētījuši maizi un devuši govīm. Nestrādā, lai krusa nenomaitā tīrumus.
26., 27., 28. aprīlis. Gurķu, kabaču, ķirbju, ķimeņu sēja. Sipolus stāda lokiem. Sēj puķes sēklām.
27. aprīlis. Dzeguzei jāsak kūkot. Sēj patisonus, tomātus.
28., 29. aprīlis. Maurloku sēja. Sēj patisonus, lapu pētersīļus. Puķes sēj paliekošā vietā. Sēj pupas, zirņus, salātus, tomātus.
30. aprīlis. *Viena no Māņu dienām. Nakts uz 1. maiju — Valpurģu nakts.* Izstāda rožu dēstus.
23. aprīlī Mēness fāzes maiņa — jauns Mēness 18:27. 30. aprīlī Mēness fāzes pirmais ceturksnis 20:09.

ko mēslojumu, tad var ieteikt gatavot kompostu no dārza, virtuves paliekām vai audzēt zaļmēslojumu. Zaļmēslojumam ideālākais ir rudzu vīķu mists, noderīgi arī citi tauriņzīdži, jo gumiņbaktērijas uz to saknēm ražo skābekli. Taču arī rudzi labi irdina augsni, atbrīvo dabīgās ķīmiskās vielas, kuras kavē nezāļu augšanu. Savā ģimenē dārziņā pēc agro dārzeņu novākšanas zaļmēslojumam sēju rudzus. Kad zelmenis krietni sakoplojis un paaudzies, apsmidzinu to ar herbicīdu Raundapu Eco. Pēc divām nedēļām zelmenis novīst. Rudenī bez augsnes irdināšanas var stādīt ķiplokus, tulpes, bet pavasarī citas kultūras. Zemes irdināšanu paveic rudzi ar savām saknēm, bet siderata virszemes daļa kalpo

kā mulča un mēslojums.

Mazdārziņā, ja laukos ir māja vai vasarnīca, var audzēt trušus, kuri ir pieticīgi dzīvnieki, mierīgi — neklaigā, netraucē kaimiņus. Truši nepievilina meža zvērus, ir viegli aprūpējami un lēti ēdināmi. Mazdārziņā var izaudzēt «gaļu» — dažādu šķirņu pupas, īpaši pupiņas, kas satur 22-26% olbaltuma, kas pēc sava sastāva ir līdzīgs gaļas olbaltumam, satur neaizstājamās aminoskābes, ko cilvēks izmanto par 75-78%.

Tādā veidā ar neredz darbu un līdzekļu mēs varam vislētāk nodrošināt ģimeni ar dārzeņiem, ogām un daudz ko citu, apvienojot lietderīgo ar patīkamo.

Jānis Uzuleņš,
Dr. med. vet., agr.

Šogad vairāk sēs ziemas rapsi

Zemnieku vidū arvien pieaug interese par rapša audzēšanu. Jersikietis GUNĀRS KĀRKLIS rapša audzēšanai eksperimentālā kārtā pievērsās pagājušajā gadā, iesējot piecus hektārus eļļas augu. Nozarei Latvijā ir perspektīva, kaut gan arī izdevumi ir samērā lieli. Izdevīgāka esot ziemas rapša audzēšana, uzskata Gunārs.

Eļļas spiedi iegādājās uzreiz

Gribējies pamēģināt kaut ko neredzētu, tādēļ Skrīveros iegādāts sēklas materiāls vasaras rapša sējai. Nopircis arī lietotu eļļas spiedi, lai izaudzēto varētu pārstrādāt un nebūtu problēmu ar realizāciju. Spiede ražota NVS valstīs, tādēļ arī salīdzinoši lētāka, toties jaudīga — stundas laikā pārstrādā 200 kg rapša. Spiede ir mehāniskā, eļļu iegūst ar presēšanu, bez tvaika. Z/s «Kārkļi» spiedes pakalpojumi ir pieejami arī citiem zemniekiem. Nerafinēta eļļa var glabāties apmēram gadu, taču ne ilgāk. Saimnieks spriež, ka eļļu būtu nepieciešams arī fasēt, lai tā iegūtu «tirgus skatu», kas nebūtu nav mazsvarīgi.

Rapša eļļu vēl neprot novērtēt

Jautāju, kā pagājušajā gadā veicies ar realizāciju. Gunārs atzīst, ka eļļas tirgus Latgalē ir visai nosacīts, tādēļ rapša eļļu nav iespējams realizēt lielos daudzumos. Rīgas tirgos šim veselīgajam produktam ir daudz labāks noiets — realizācijas iespējas ļoti cieši sa-

istās ar reģiona ekonomisko situāciju. Pārticis cilvēks vairāk domā, kādu produktu lieto pārtikā, pievērš uzmanību, kur un no kādām izejvielām tā pati eļļa ražota. Diemžēl daudzi joprojām izvēlas nevis labāko, bet lētāko. Pagājušā gada spiedumu Gunārs iztirgojis tuvajā Līvānu tirgū, vedis arī uz Daugavpili. Cena rapša eļļai svārstās no 35 līdz 40 santīmiem litrā.

Spraukumiem noiets labs

Savukārt ļoti labs noiets ir rapša spraukumiem, ko izmanto lopbarībā. Diemžēl šajā jomā cenas diktē lietuvieši, pagājušā gada raža pārdota Daugavpilī par 95 latiem tonnā. Tas nav daudz, ja ņem vērā, ka Rīgā pērn spraukumiem cena turējusies 120 latu par tonnu.

Rapsis ir izdevīgs arī tādēļ, ka šī kultūra lieliski uzlabo un bagātina augsnes sastāvu. Kā atzinuši augkopības speciālisti, rapša audzētājs, arī strādājot «pa nullēm», vienalga ir vinnētājs, jo rapsis ir ieteicams priekšaug citām kultūrām. Tas pa lielākai daļai arī ir iemesls, kāpēc rapsis kļūst aizvien populārāks. Tas nav peļņas avots, saka Gunārs, taču kaut kāda starpkultūra pēc graudaugiem ir vajadzīga, un rapsis tam ir ļoti piemērots. Jāatceras vienīgi tas, ka konkrētā vietā vismaz četrus gadus pēc rapša audzēšanas nebūtu ieteicams audzēt citus krustziežus.

Rapša audzēšanas «minusi»

— Izdevumi ir diezgan lieli, — saka Gunārs Kārkļis. Rapša sējumu ļoti ātri pārņem nezāles un labu ražu bez herbicīdu lietošanas

● «Rapša audzētājs jebkurā gadījumā būs vinnētājs, jo rapsis ir ļoti laba starpkultūra pēc graudaugiem.» — saka jersikietis Gunārs Kārkļis, stāvot pie ziemāju lauka, kur pagājušajā vasarā pletās rapša sējumi. Foto: G.Kraukle

iegūt neizdosies. Audzējot vasaras rapsi, miglošana ir absolūti obligāts pasākums, uzskata Gunārs. Viena hektāra sējumu apstrādei jāreķinās vidēji ar 12 latiem. Jāpērk arī pesticīdi, lai apkarotu rapša ienaidniekus, kādi ir, piemēram, spradži. Tāpat saimniekam, kuram nav savas tehnikas, nākas reķināties arī ar kombaina izmaksām, kas ir 25-30 latu par hektāru.

Jāizkaltē diennakts laikā

No viena hektāra var nokult aptuveni 1,5 tonnas rapša, ar labu kombainu — pāri par 2 tonnām. Savukārt no tonnas var iegūt vidēji 300-400 litrus rapša eļļas. Pirmais nosacījums, uzsver Gunārs, ir kaltēšana, tādēļ vislabāk, ja saimniecībā ir sava kalte. Par tās iegādi šogad domāts arī z/s «Kārkļi», taču jāreķina, vai iekārta atmaksāsies. Ārzemju ražojuma kal-

te izmaksā vidēji aptuveni 10 000 ASV dolāru, tādēļ pirkums ir nopietni jāapsver, varbūt labāk aizvest un izkaltēt citur. Tas gan jā dara ļoti operatīvi — aptuveni vienu diennakti pēc nokulšanas, jo pretējā gadījumā rapsis vienkārši sapelēs.

Rapsi subsidēs arī šogad

Tiem, kas šopavasara domā izmēģināt rapša audzēšanu pirmo reizi, derētu atcerēties, ka iesākumā nevajadzētu sēt vairāk par trim hektāriem šīs kultūras. Rapsis savā ziņā ir kaprīzs augs, tam nepieciešama apstrāde ar augu aizsardzības līdzekļiem, kas izmaksas palielina. Pavasarī rapsim nepieciešams slāpekļa mēslojums, vienu reizi laukus vajag nomiglot pret nezālēm. Problēma ir arī rudeni, jo tad rapša sējumi cieš no

putnu uzlidojumiem. Par rapsi maksā arī subsīdijas, 2000. gadā tās bija 20 latu par hektāru. Šogad gan valsts rapša audzētājiem maksās nedaudz mazāk — 15 latus.

Perspektīva — bioetanols

Domāts ir arī par rapša saistību ar bioetanola ražošanas veidošanu Latvijā. Gunārs Kārkļis atzīst, ka šobrīd, kooperējoties vairākām zemnieku saimniecībām, būtu vērts padomāt par biodīzeļdegvielas ražošanas iespējām. No rapša ražotā dīzeļdegviela ir ekoloģiski tīrs produkts, tādēļ tās cena ir pielīdzināma no naftas ražotās degvielas cenai. Ar to saimnieks arī domā nozares perspektīvu. — Biodīzeļa ražošana varētu būt labs attīstības ceļš arī vietējām Latgales zemnieku saimniecībām, — saka Gunārs.

Ražīgāks un pieticīgāks ir ziemas rapsis

Šogad saimnieks uzsvāru liks uz ziemas rapša audzēšanu, jo tas ir mazāk uzņēmīgs pret slimībām, tādā veidā nav vajadzīgas tik lielas izmaksas saistībā ar sējumu apstrādi. Arī ražības ziņā ziemas rapsis varētu dot gandrīz divtik lielāku iekūlumu — 3-5 tonnas. Diemžēl ziemas rapša sējumi nav pasargāti pret nosālšanu, un tas savukārt ir papildus risks zemniekam. Gunārs atzīst, ka vismaz pagaidām sējumu apdrošināšanas sistēma Latvijā darbojas vāji. Pieņemams zemniekam varētu būt kompleksais apdrošinājums, kas ietver dažādus riskus gan pret nosālšanu, gan sējumu applūšanu un izkalšanu.

G.Kraukle

Tomātu aizsardzībai — trihodermins

Tomātu visbiežāk izplatītā slimība ir pelēkā puve (stumbri un lapas klātas ar pelēku apsarmi, augļi gaišpelēki). Lai to nomāktu, speciālisti iesaka pirms stādīšanas augsnei iestrādāt **trihoderminu**. Šo preparātu (šķidrā veidā) lieto arī pret tomātu augļu brūno puvi (brūni plankumi uz zaļajiem augļiem). Tomātus miglo ar trihoderminu reizi 10 dienās. Stādot tomātus, bedrītē der iebērt preparātu «Biomikss». Tas stiprinās tomātu imūno sistēmu (tie neslimos) un tāpat arī sakņu sistēmu.

PIEREDZE

Pavasaris siltumnīcās jau sācies

Livānu tirgū pirmās pašmāju narcises parādījās jau martā. Gribējās pasteigties pavasarim preti, tādēļ tikos ar to audzētāju Līgu Kapleri, kura dzīvo Livānos.

Puķes — tas mums ir gēnos

Līga ir meža tehniķe un saimniece aptuveni 100 hektāru lielai saimniecībai otrā Daugavas krastā Jēkabpils rajonā, bet Livānos tiek atlicināts laiks lielajai sirdslīdībai — ziediem. Līgas siltumnīcā kasītēs jau zaļo lielāki un mazāki dēsti — ziedi, agrie dārzeņi, tomāti, gurķi, rudenos te krāšņi zied krizantēmas.

Ja jāstāsta, kā tas viss sācies, tad skats jāmet pavisam tālā pagātnē. Vecvectēvs Asares muižā strādājis par galdnieku, bet vecvecmāmiņai bijis iekopts visskaitākais puķu dārziņš. Pats barons ziedus mīlošo kalpu sievu uzliedzjis un pat balvu piešķīris. Savukārt vecmātei un vectēvam pie trīsdesmitajos gados celtās mājas bija ierīkota īsta paraugsaimniecība un, protams, dārzā visu gadu ziedēja visdažādākās puķes. Arī Ulmanlaikos, izrādās, bijuši tādi saimniecības konkursi un Līgas vecmāmiņas mājas bijušas labāko vidū.

— Mani reizēm mēdz saukt par dārznieci, taču patiesībā esmu vistīrākais amatieris šajā jomā. Nekādas dārzkopja izglītības man nav. Vienkārši patīk, un tā ir arī dzīves nepieciešamība, — saka Līga. Viņa ir trīs bērnu māmiņa, tādēļ pēc mājbuves kombināta pajušanas, kur strādāts padomju laikos, sākus nodarboties ar «zemes lietām».

Man patīk skatīties, kas tur izaugs

— Nevaru nociesties, sēklu veikalā kādu paciņu nenopirkusi, — saka Līga. Viņa cenšas pirkt tikai labu firmu sēklas, tā ir zināma garantija, ka izaugs tas, ko pērkot esi gribējis. Protams, gadās, ka arī Līgai iesētais nesadīgst, bet parasti tā esot pašas vaina — sēkļa vienkārši gadoties iekaltēt. Tikko atgriezies no izstādes Rāmvā, pasūtījusi brīnišķīgas primulas — lielziedu, dažādās krāsās. Protams, ka tas viss maksā naudu, taču tik ļoti gribas ko jaunu un nebijušu izmēģināt. No tā savs labums arī apkārtnējiem — kaut kas no selekcionāru piedāvājuma tādējādi parādīsies arī mūsu tirgū.

Agrāk zemi dēstu audzēšanai esot jaukusi pati, taču tagad Līga izvēloties veikalā nopērkamos substrātus. Tas ir ērtāk un kasītēs ir daudz mazāk nezāļu nekā pašgatavotajā augsnē, tajā reizēm bija grūti atšķirt, kura sēta puķe, kura nezāle. Līga saka, ka tādu

mīļāko puķu pašai neesot, viņai patīk pats process, kad iesēj kaut ko jaunu un skaties, kas tur īsti būs. Reizēm gala rezultāts nemaz nelīdzinās tam skaistajam augam uz sēkļu paciņas, taču daudz biežāk Līgai izdodas atklāt patiešām interesantus augus.

Ziedēšanas laiks ir ļoti svarīgs

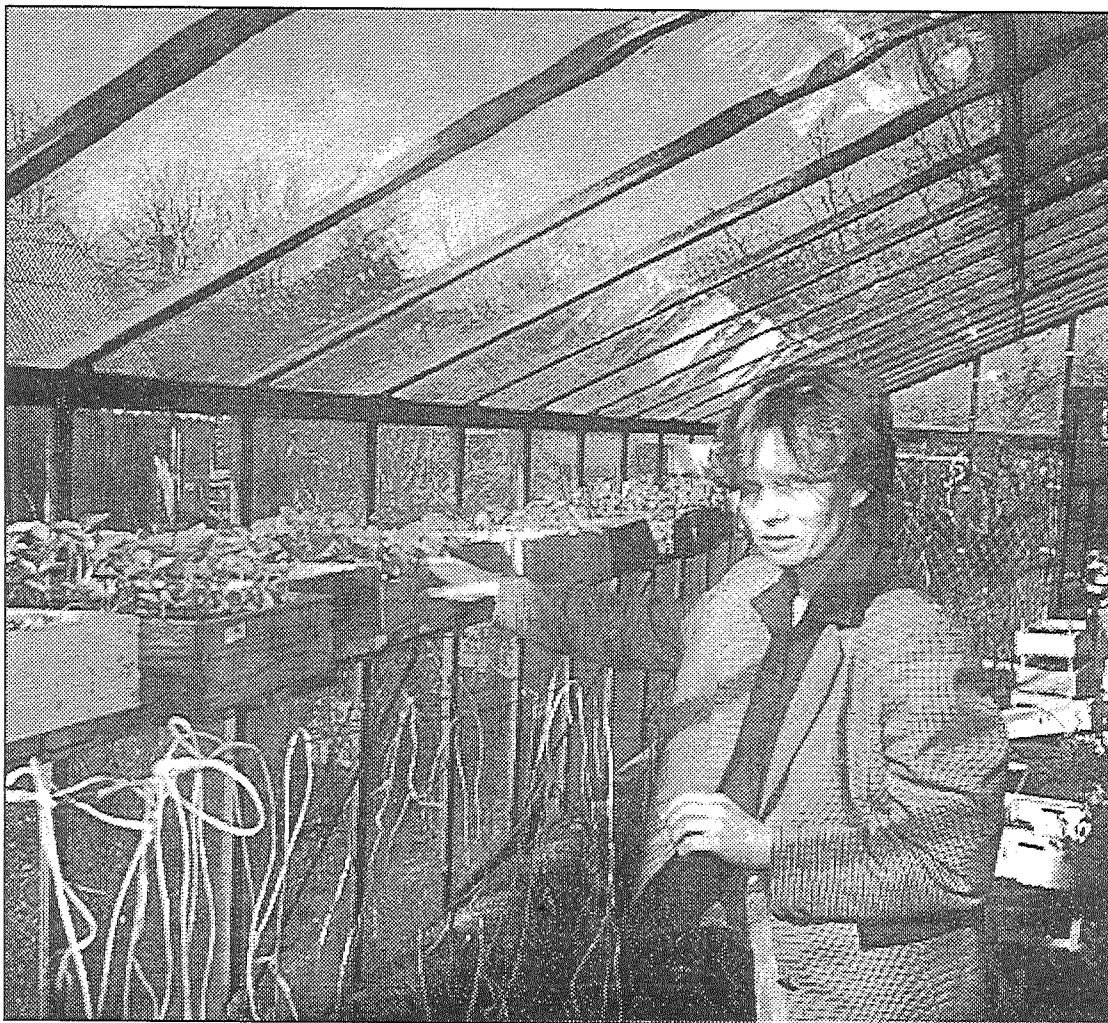
Šogad narcises uzdziedējušas vēlāk nekā bijis iecerēts, parasti tās tiek uzdziedinātas uz 8. martu. Puķu audzētājam ir ļoti svarīgi, kad zieds uzplaukst, jo no tā atkarīgi, cik labi to pirks tirgū vai veikalā. Pavasara puķes, protams, vislabāk pērk 8. martā, puķuzirņus — izlaidumu laikā, bet krizantēmas tad, kad pārējie ziedi jau nosaluši rudens salnās. Ja krizantēmas uzdzied asteru laikā, tas nozīmē, ka ziedus pirks daudz sliktāk nekā tad, ja krāšņā rudens puķe būtu uzdziedējusi mēnesi vēlāk.

Narcišu sīpolus jau rudenī Līga sastāda kastēs un novieto pagrabā, tumsā. Aptuveni februāra sākumā kastes liek gaismā un uztur vienmērīgu, apmēram 16 grādu temperatūru, kā arī regulāri laista. Līga narcises uzdziedina turpat pagrabā. Pa dienu tām nepieciešams mākslīgais apgaismojums, bet visu diennakti — siltums un samērā liels mitrums. Tulpes ir kaprīzākas, un to uzdziedināšana prasa vairāk puļņu.

Pircējiem patīk baltas krizantēmas

Līga ievērojusi, ka pircējiem pēdējā laikā iepatikušās baltas krizantēmas, laikam jau cilvēkiem gribas kaut ko skaistu un tīru. Krizantēmu spraudņus pēc salnām izstāda atklātā laukā, kad stādīņš ir 10-15 cm liels, tos galotņo (nolauž galotnīti), lai veidotos skaisti ziedi. Lielziedu krizantēmām Līga atstāj 3 dzinumus, bet sīkziedu — laiž augt krūmā. Ja grib lielu, skaistu ziedu, blakus pumpuri jāizlauž. Rudenī pēc tomātu novākšanas siltumnīcā stāda krizantēmas. Jāstāda bagātīgi mēslojot augsni, droši var likt kūtsmēslus, tas nekaitēs. Ja ir iespēja, siltumnīcā var nedaudz piekurināt. Krizantēmas atkarībā no šķirnes sāk ziedēt jau septembrī un turpina priecēt līdz pat krievu ziemas salam.

Līga iecienījusi baltās un dzeltenās krizantēmas, tās ir «ejošas» rudens puķes, ko labprāt pērk, vienīgais «mīnuss» — ziedi ir ļoti jūtīgi pret triecieniem un piesitieniem. Ja viena ziedlapiņa tiek izrauta, tad zieds mēdz vienkārši «izlīst» — ziedlapiņas nobirst. Lielā krizantēmu izvēle ir Salaspils botāniskajā dārzā, tur vairākas šķirnes iegādājusies arī Līga. Rudenī Salaspilī iespējams apskatīt tās ziedošas un pasūtīt stādāmo materiālu pavasarim.

● «Manai vecvecmāmiņai Asares muižā bijis visskaistākais puķu dārziņš, par to viņa saņēmusi uzslavu no paša barona. Neesmu dārzniece pēc izglītības, bet gan pēc aicinājuma,» saka livāniete Līga Kaplere. Foto: G.Kraukle

Kūtsmēsli ne visām puķēm patīk

Pavisam drīz sāksies dārzu sezona, kad daudzi meklēs puķu stādus tirgū vai arī stādīs pašu audzētos dēstus. Līga pēc savas pieredzes var teikt, ka katrai dārza puķei ir savi tumi. Lai gan liekas, ka sentēvu metodes dārzam nekaitēs, tomēr tā gluži nav. Daudzām puķēm, piemēram, kūtsmēsli neapmierina, tās slimo, vārguļo, zied neveselīgi vai pat iznīkst. Tādas ir kaut vai asteres, kuras Līga iesaka mēslo ar minerālmēsliem nevis organisko mēslojumu.

Asterēm raksturīga īpatnība, ka tās nedrīkst vairākus gadus audzēt vienā vietā. Pēc speciālistu ieskatiem asteres atkārtoti tajā pašā vietā var audzēt pēc 5-7 gadiem, ne ātrāk. Arī karaliskās lilijas (baltās, smaržīgās) ne vienmēr saimniekus priecē ar ziediem. Līgas dārzā šī puķe aug tikai vienā noteiktā vietā. Reiz pieļāvusi kļūdu — samēslojusi ar tiem pašiem kūtsmēsliem, bet tas lilijai (tāpat kā vairumam sīpolpuķu) nepatīk. Lilijas mīl pasmagu augsni, katru gadu tai vajag uzbērt svaigu zemes vai kūdras kārtiņu jeb mulčēt.

Kuras ir īstās tirgus puķes un tomāti

Diemžēl par cilvēku maksātpēju liecina arī tas, kādas puķes tiek

pirktas. Kapu apstādījumiem tagad izvēlas galvenokārt tikai samtenes, balzamīnes vai ledenītes, begonijas pērk pamaz, jo tās ir dārgas. Pircēji iecienījuši lobeliju parastās un nokarenās formas, petūnijas, gazānijas, zeltlapu krizantēmas, agerātus, rudbekijas un dažādas citas mazāk pazīstamas puķes. Nereti cilvēki paņem kādu šķirni vienkārši pamēģināšanai, bet nākošajā gadā jau nāk ar konkrētām vēlmēm.

Līga piedāvā tomātu dēstus, tie iesēti arī šopavasār. Viņa ievēro principu iegādāties, lai arī dārgākas, taču labas sēklas. Pircējiem lielākoties patīk lielauļņu tomāti, pašai Līgai gan pie sirds labāk iet vidēja lieluma bumbūži. Galvenais, lai šķirne būtu izturīga pret slimībām, bet izvēlēties īsos vai garos — tā jau ir gaumes lieta. Siltumnīcās Līga dod priekšroku garajiem tomātiem, jo galotnī iespējams sausināt jebkurā brīdī, parasti to dara jūlija beigās, lai stāds netērētu spēku «tukšai» ziedēšanai, bet briedinātu jau aizmētušos bumbūžus.

Ļoti svarīgi ir arī tas, kādas šķirnes vai hibrīdi ir sastādīti viens otram blakus. Tas ir jāzina, jo reizēm gadās, ka blakus augoši nesaderīgi stādi bumbūžus neveido. To visu Līga saviem klientiem pastāsta un izskaidro, tādēļ daudzi atgriežas arī nākošajā pavasarī. Katru gadu piedāvājumā tiek ie-

viests arī kāds jaunums, piemēram, šogad tomātu šķirne 'Zirafe' — oranži dzeltena, bumbūži glabājas ļoti ilgi — līdz pat 5 mēnešiem.

Arī 100 hektāri ir par maz

Tā apgalvo Līga — 100 hektāru saimniecības īpašniece Jēkabpils rajonā. Bez puķēm, kas vairāk ir sirdlīdīta, tiek saimniekots arī zemnieku saimniecībā. Šopavasār jādodomā par sertificētas sēklas iegādi, lai nākamgad nezaudētu valsts subsidijas, kas ir visai jūtams atbalsts zemniekam. Plānots sēt sertificētu auzu un miežu sēklu, bet rudenī kaut vai 10 hektāru platībā — arī sertificētos rudzus. Saimnieki sapratuši, ka nākamgad visu sējas materiālu iegādāties vienkārši nebūs pa kabatai, jo sertificētas miežu sēklas cena ir ap 120 latiem tonnā.

Pērnā vasara pievīla, rudzus pārstrādātāji pārtikai neņēma, tādēļ lielāko daļu izbaroja lopiem, atstājot vien sēklas tiesu. Citos gados Kapleri graudus pārstrādāja Boķu dzimnāvās. Saimnieki domājuši gan par rapšu, gan griķu audzēšanu savos laukos. Arī bērniem — Ingum, Mairim un Ievai radusies interese par vecāku iesākto, tādēļ atliek vien strādāt. Pavasaris ir sācies.

G.Kraukle

VESELĪBA

Fakti

- Livānos ir 1461 individuālā dzīvojamā māja ar malkas apkuri. Sezonā tās izmanto vidēji 8 tonnas malkas, radot apmēram 35 tonnas cieta izmešu un 234,5 tonnas oglekļa oksīda.
- Preiļos ir 1115 individuālās mājas, kas dod gadā 26,7 tonnas cieta izmešu, 179 tonnas oglekļa oksīda un 15,5 tonnas slāpekļa oksīda.

Preiļu rajona vides veselības rīcības programma

«Novadnieks» turpina iepazīstināt ar Preiļu rajona vides veselības rīcības plāna pirmo daļu. 4. aprīļa numurā publicējam informāciju par Preiļu rajona iedzīvotāju veselības stāvokli un faktoriem, kas to ietekmē.

Dzeramais ūdens un notekūdeņi

Galvenie Preiļu rajona ūdens avoti ir artēziskie pazemes ūdeņi un gruntsūdeņi. Artēzisko ūdeņu ieguves horizonti ir: Līvānu pilsētā — Gaujas Amatas, Preiļu pilsētā — Gaujas Pļaviņu. Kopš 1990. gada pazemes ūdeņu patēriņš rajonā ir samazinājies par 81 procentu, kas saistāms ar saimnieciskās darbības krīzi. 1999. gadā rajonā tika patērēti 1 565 150 kubikmetri ūdens, notekūdeņu daudzums bija 1 391 052 kubikmetri. Taču ūdens uzskaitē nav pilnīga, jo iedzīvotāji un uzņēmumi nav nodrošināti ar mēraparātiem.

Ūdens ieguves urbumu skaits rajonā ir 435, no tiem izmanto 57, jāiekonservē 45. Preiļos ir trīs ūdens ņemšanas vietas, Līvānos — 4, bet rajona pagastos kopā 47 vietas.

Preiļi. Joprojām pasliktinās ūdensvadu stāvoklis, 60 procentu no tiem nepieciešama nomaiņa,

remonts, tīrīšana un skalošana. Artēziskie ūdeņi ir mikrobioloģiski un ķīmiski tīri. Ūdeņim ir zems fluora un paaugstināts dzelzs saturs.

Notekūdeņi no privātajām mājām nav pieslēgti kopējai kanalizācijas sistēmai, tie piesārņo augšējos gruntsūdeņus slāņus, kuri ieplūst grodu akās.

Pilsētas attīrīšanas iekārtās ir vieta notekūdeņu dūņu uzkrāšanai. Bet šīm dūņām nav pielietojuma, jo zemnieki tās neizmanto transportēšanas papildizdevumu dēļ.

Līvāni. Artēziskie ūdeņi ir mikrobioloģiski un ķīmiski tīri, ar zemu fluora un paaugstinātu dzelzs saturu. Arī Līvānos notekūdeņi no privātajām mājām nav pieslēgti kopējai kanalizācijas sistēmai, tā piesārņojot gruntsūdeņus. Notekūdeņu dūņu uzkrājumi aizpildījuši novietni un turpmākā uzkrāšana rada problēmas. Samazinoties rūpnieciskajai ražošanai, samazinājies arī galvanisko elementu saturs.

Rajona pagasti. Ūdens ieguves vietas neatbilst sanitārajām normām, sliktā stāvoklī ir ūdens piegādes tīkli. Labākā stāvoklī tie ir Riebiņu pagastā (ir atdzelošanas iekārtas). Pēc ūdens ķīmiskajiem un bakterioloģiskajiem rādītājiem

sliktākā situācija ir Galēnos, Stabulniekos, Silajānos un Rudzātos.

Laukos aku ūdens sastāvs ir atkarīgs no saimniecisko ēku izvietojuma un saimnieku izpratnes par piesārņojuma ietekmi un tās mazināšanu gruntsūdenī. Pārbaudītajās 32 akās ūdens kvalitāte pēc mikrobioloģiskajiem rādītājiem neatbilda 22 gadījumos, bet 29 gadījumos — pēc ķīmiskajiem rādītājiem. Fluora un dzelzs saturs nav pētīts.

Pagastos notekūdeņu attīrīšanas iekārtām ir liels jaudas un pārāk mazs noslogojums, tāpēc tās nav ekonomiski izdevīgas. Arī konstrukcijas ir fiziski un morāli novecojušas. Rekonstrukcijas projekti izstrādāti Stabulnieku, Sutru, Pelēču pagastā un iesniegti Valsts investīciju programmai «800+». Bet pagaidām prioritāte ir lielākajām apdzīvotajām vietām (vairāk kā 2000 iedzīvotāju), kas atrodas tuvāk Baltijas jūrai.

Gaiss

Izmainoties saimnieciskajai situācijai un samazinoties ražošanai, mainījusies arī gaisa kvalitāte Preiļu rajonā. Lielākais piesārņojuma avots ir katlu mājas, kas rada 85,31 procentu izmešu.

Statistikas dati apkopoti par 30 uzņēmumu radīto gaisa piesārņojumu. Salīdzinot 1997. un 1998. gadu, izmešu daudzums gada laikā samazinājās par 19,75 procentiem, bet izdedžu apjoms par 8,1 procentu. Lielākie rūpnieciskie ražošanas objekti ir akciju sabiedrība «Preiļu siers» (katlu māja) un akciju sabiedrība «Līvānu stikls» (ražošanas process).

Preiļos pašvaldības uzņēmums «Siltums» apsaimnieko četras katlu mājas, kas galvenokārt tiek kurinātas ar koksnes atkritumiem un degakmens eļļu. Līvānos (Jersikas pagasta teritorijā) pilsētā centralizēti dzīvojamās mājas apsilda viena katlu māja. Lauku teritorijās ciematu katlu mājās ir uzstādītas apkures sistēmas ar mazākām jaudām. Tās izvietotas pagrabos vai atsevišķās piebūvēs (Rudzātu, Rožkalnu, Aglonas pagastā). Kā kurināmais tiek izmantota koksne un kokapstrādes atkritumi.

Kurināmā izlietojums rajonā. 1995. gadā rajonā no visa izmantotā kurināmā 6,77 procenti bija akmeņogles, bet 1999. gadā izmantoto akmeņogļu apjoms bija jau 13,42 procenti. Kūdras izmantoja attiecīgi 5,37 un 1,1 procentu

apmērā, koksni — 16,28 un 40 procentu apmērā, mazutu — 51,83 un 42,7 procentu apmērā, šķidro kurināmo 4,93 un 0,04 procentu apmērā, bet dabas gāzi — 14,82 un 2,9 procentu apmērā.

Var secināt, ka pēdējos gados pieaudzis koksnes patēriņš kurināmā izmantošanā. Ar nelielām svārstībām nemainīga ir mazuta izmantošana. Būtiski ir pieaudzis akmeņogļu īpatsvars, bet samazinājies šķidrā kurināmā un dabas gāzes patēriņš.

Speciālisti aprēķinājuši kopējās izmešu daudzuma izmaiņas Preiļu rajonā. 1995. gadā sēra dioksīds, slāpekļa oksīds, oglekļa oksīds un dažādas cietās daļiņas veidoja 947,95 tonnas izmešu. 1996. gadā — 900,06 tonnas, 1997. gadā — 1174,10 tonnas, 1998. gadā — 942,21 tonnu, bet 1999. gadā — 851,57 tonnas. Jāpaskaidro, ka 1997. gadā izmešu (slāpekļa dioksīda) daudzuma palielināšanās saistāma ar kūdras un koksnes īpatsvara pieaugumu kopējā kurināmā bilancē.

Nākamreiz — par situāciju atkritumu saimniecībā Preiļu rajonā.

Sagatavoja
L.Kirillova

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

Lieliska līdz pēdējai pilītei

Kā jums šķiet — vai pazīstat augu eļļas? Un cik markas uzreiz varat nosaukt? Jūs aizdomājaties... Tāla vēsture tagad šķiet laiks pirms gadiem desmit, kad lielākā daļa lietojām tikai bijušajā savienībā ražoto saulespuķu eļļu.

Un tad 1993. gadā savos veikalos ieraudzījām RISSO augu eļļu no rapšu sēklām. (Starp citu — rapšis nav nekāds svezemnieks, jo atrodams arī Latvijas laukos). Salīdzinot ar daudzām citām, rapšu sēkļu eļļa satur mazāk piesātināto taukskābju tauku, tāpēc tās augstā uzturvērtība ir vērtīga ņemama.

Varbūt vēlaties uzzināt, kā top šī zeltainā eļļa? Rapša sēklas tiek samaltas, lai eļļu nošķirtu no biežumiem, kas tiek izmantoti galvenokārt dzīvnieku barībai. Seko rafinēšana — no jēleļļas tiek atdalītas veselībai nevēlamās vielas, piemēram, smago metālu daļiņas, kas var veicināt vēža rašanos.

Patērētājus un sevi cenošas firmas veic visus eļļas ražošanas procesa posmus (maļšanu, rafinēšanu, iepildīšanu pudelēs) no A līdz Z. Tas ļauj rūpīgi kontrolēt ražošanu un sekot produkcijas kvalitātei. Lai iegūtu vislabākās kvalitātes eļļu, ir būtiski līdz minimumam saīsināt laiku starp sēkļu samalšanu un eļļas iepildīšanu pudelēs. (Tāpēc par nevainojamu nevaram uzskatīt to augu eļļu, kas kaut kur iegūta, iespējams, vēl citā vietā rafinēta, ar cisternām pārvadāta un tad tikai salīta pudelēs...) RISSO eļļas izgatavotājs garantē, ka produkcija tiek iepildīta pudelēs vienas nedēļas laikā pēc sēkļu samalšanas. Saimnieces, kuras lietojušas šo augu eļļu, zina, ka firmas oriģinālā pudele ne vien izskatās jauki, bet to ir arī ērti lietot. Īpašas konstrukcijas vāciņš apliecina, ka neviens pirms jums nav atvēris

pudeli. Dozators vāciņa iekšpusē ļauj precīzi nomērīt vēlamu eļļas daudzumu.

Nereti dzirdamas sūdzības, ka, cepšanai izmantojot augu eļļu, virtuvē izplatās nepatīkama, negaršīga smarža. Ļoti iespējams, ka iegādāta sojas eļļa. Tā gan ir augu eļļa, taču neder karsto ēdienu gatavošanai. Cepšanai ieteicams izvēlēties tās eļļas, uz kuru etiķetēm ir īpašas norādes par lietošanu augstā temperatūrā. Tad tajās nenotiks veselībai kaitīgā taukskābju oksidācija. Un ja vēl atkārtoti nekarsēsiet vienu un to pašu eļļas porciju!...

Bet kāpēc viena augu eļļa uz pannas sprēgā, taču cita — ne? No kā atkarīga to uzvedība? No kvalitātes! Pareizi attīrīta augu eļļa uz pannas uzvedas klusi un mierīgi, ļauj smaržot gaļas vai zivs gabalam, kartupeļiem piešķir brūnu, kraukšķīgu garoziņu, dārzeņiem — saglabā to dabisko krāsu un garšas buketi...

Kvalitātes droša pazīme ir arī produkta izskats, caurspīdīguma un dzidruma nemainīšanās ārējo faktoru ietekmē, piemēram, salā tā nepārvēršas par baltu, sniegvēdīgu putru... Izvēloties RISSO, jūs pasargāsi sevi no šīm problēmām — nevainojama eļļa ir lieliska līdz pēdējai pilītei.

Beidzamais biežāk uzdotais jautājums: «Vai varu izmantot RISSO eļļu, ja gribu ne tikai cept, bet arī pagatavot aukstos salātus un dārzeņu konservus?» Atbilde ir — jā. RISSO augu eļļas priekšrocība ir tāda, ka tiek piedāvātas visdažādākās lietošanas iespējas.

Uzticies RISSO — pārbaudīta vērtība!

PAŠVALDĪBĀS

■ ATBALSTĪTS PROJEKTS PAR NOMETNI LABĀKAJIEM BIOLOGIEM. Vārkavas vidusskolas bioloģijas skolotājas Helēnas Pizičas un NVO «Dabas draugu klubs» sagatavotais projekts «Preiļu rajona konkursu un olimpiāžu uzvarētāju bioloģijā skolēnu izglītojoša nometne «Dabas skola»» guvis Latvijas Vides aizsardzības fonda atbalstu. Projekts paredzēts kā izglītojoša mācību un atpūtas skolēnu nometne Rīgā, kurā 60 Preiļu rajona skolēni — labākie jaunie biologi uzturēsies no 25. līdz 29. jūnijam. Uz nometni tiks uzaicināti skolēni, kuri konkursos «Pazīsti ārstniecības augus» un «Pazīsti savu ķermeni», kā arī bioloģijas olimpiādē guvuši godalgotas vietas.

Nometnes dalībnieki piedalīsies dabas izpētē Dabas muzejā, Zooloģiskajā dārzā, Ogres Meristēmu laboratorijā, Salaspils Botāniskajā dārzā, iepazīsies ar Valsts vides aizsardzības un Reģionālās attīstības ministrijas darbību, kā arī ar Jūrmalas pilsētas ekoloģisko stāvokli. Paredzēts, ka projekta finansēšanā piedalīsies rajona padome, atmaksājot ceļa izdevumus divas reizes braucienam uz Rīgu (sākumā un beigās), bet pašvaldības, kuru bērni piedalās nometnē, finansēs telpu īri.

■ MĀCĀS PAGASTTIESU PRIEKŠSĒDĒTĀJI. Pelēču pagasttiesas priekšsēdētāja Regīna Brice beigusi mācības kursus «Notariālās funkcijas pagasttiesās». Četrās nodarbībās Regīna Brice apguva dažādus jautājumus par notariālām lietām, bet kursu nobeigumā saņēma sertifikātu par privāto apliecību un publisku dokumentu sastādīšanu un notariālo apliecināšanu pagasttiesā. Vienlaikus Regīna Brice turpina mācības sociālo darbinieku kursos.

Regīna Brice piecus gadus vada Pelēču pagasttiesu. Viņa uzskata, ka kopumā situācija ar ģimenēm pagastā ir normāla. Aizbildniecībā ņemti pieci bērni, viņiem iecelti četri aizbildņi. Pašlaik pagasttiesa risina jautājumu par vecāku varas pārtraukšanu kādā no ģimenēm, kurā ir trīs bērni. Jācenšas strādāt ar nelabvēlīgajām ģimenēm, lai nenonāktu līdz vecāku varas pārtraukšanai.

IZGLĪTĪBA, SPORTS

Zināšanu pārbaude olimpiādēs

Jaunie politiķi

Rajona politikas zinību olimpiādē piedalījās desmit skolēni. Pirmo un trešo vietu ieguva divi Noras Šņepstes audzēkņi no Preiļu Valsts ģimnāzijas — Nauris Grigals un Marina Sondore. Otrajā vietā ierindojās Līvānu ģimnāzijas skolēns Māris Kliģis, ko olimpiādei sagatavoja Andris Pakers. Uzvarētāji piedalīsies valsts olimpiādē 20. un 21. aprīlī Rīgā.

Vēstures zināšanas iepriecina

Vēstures olimpiādē 9. klasēm vērtēšanas komisijai bija grūti izšķirties par pašiem labākajiem zinātājiem. Tāpēc tika piešķirtas divas pirmās un divas otrās vietas. Pirmo vietu ieguva Jūlija Boļšakova no Preiļu 1. pamatskolas (skolotāja Nora Šņepste) un Ieva Karņenko no Līvānu ģimnāzijas (Sandra Maskalāne). Otrā vietu izcīnīja Ieva Pastare no Līvānu ģimnāzijas (Sandra Maskalāne) un Māris Jermolajevs no Preiļu 1. pamatskolas (Nora Šņepste). Preiļu rajona labākie jaunie vēsturnieki piedalījās novada olimpiādē Krāslavā.

Kombinētā olimpiāde sākumskolām

Jaunāko klašu skolēni piedalās kombinētajās olimpiādēs, kurās zināšanas jāparāda vairākos priekšmetos. Katru gadu olimpiādei ir cita tēma. Šogad tā bija veltīta sportam. Tas nozīmē, ka olimpiādes matemātikas, latviešu valodas vai dabas zinību uzdevumi bija saistīti ar sporta veidiem un sportistiem.

Kombinētajā olimpiādē 3. klasēm piedalījās 57 latviešu un 17 krievu skolu skolēni. Latviešu grupā piešķirtas divas pirmās vietas: Gerdai Kivlenieci (Līvānu ģimnāzija, skolotāja Lidija Prisjagina) un Līgai Liepiņai (Preiļu 1. pa-

matiskola, Rasma Bilzēna). Piešķirtas trīs otrās vietas: Mārtiņam Bernānam (Aglonas vidusskola, Valentīna Jubele), Kārlim Malcniekam (Jaunsilavu pamatskola, Vija Māsāne), Guntrai Zagorskai (Preiļu 1. pamatskola, Ilze Broka).

Krievu skolēnu olimpiādē pirmās vietas piešķirtas netika. Labākos rezultātus guva Preiļu 2. vidusskolas skolēni Arturs Dzenis, Darina Širčenko un Līvānu 2. vidusskolas skolēni Deniss Baronovs, Arturs Djatlo, Andrejs Kolesničenko.

Sākumskolas novada olimpiādē 3. klasēm notiks 26. aprīlī Aizkrauklē.

Kombinētajā olimpiādē 4. klasēm piedalījās 50 latviešu un 22 krievu skolu skolēni. Divas pirmās vietas ieguva Andris Antuževičs (Līvānu ģimnāzija, Anita Ancāne) un Matīss Veigurs (Līvānu ģimnāzija, Anita Gusāre). Divas otrās vietas piešķirtas Madarai Šolkai (Līvānu ģimnāzija, Anita Gusāre) un Oskaram Pakeram (Sutru pamatskola, Janīna Pīga). Trešo vietu ieguva Jānis Bronka (Jaunsilavu pamatskola, Līgita Upeniece).

Krievu skolēnu konkurencē pirmo un trešo vietu ieguva Līvānu 2. vidusskolas skolotājas Tatjanas Piskunovas audzēkņi Alans Zālāns un Romāns Sičevs. Otrajā vietā ierindojās Romāns Ivanovs (Preiļu 2. vidusskola, Irina Kovalenko).

Kombinētās olimpiādes 4. klasēm novada kārtā notika 11. aprīlī Jēkabpilī.

Labākās māsainieces

Māsainiecības olimpiādē 9. — 12. klasēm piedalījās 30 meitenes un 16 zēni. Olimpiādes uzdevumi sastāv no divām daļām. Pirmajā jāveic teorētiskie uzdevumi, bet otrajā — praktiskie darbi.

Praktiskajā daļā meitenēm vajadzēja izšūt, parādot zināšanas tautas tērpu etnogrāfijā.

Par labāko māsainiecības zinātāju atzīta Linda Vindule no Līvānu ģimnāzijas (skolotāja Maija Kulakova). Otrā vietu ieguva Zane Grigale no Sutru pamatskolas (Elita Grigale) un divas Maijas Kulakovas audzēknes: Jolanta Kurpniece un Iveta Susēja. Trešo vietu ieguva Preiļu 1. pamatskolas audzēkne Agnese Lāce (Inga Reine).

Uz valsts olimpiādi, kas 19. un 20. aprīlī notiks Jelgavā, uzaicinātas Linda Vindule, Iveta Susēja un Agnese Lāce.

Zēnu konkurencē par uzvarētāju atzīts Kaspars Aleksejevs no Preiļu 1. pamatskolas (Uldis Čerpakovskis). Zēnu panākumi lielā mērā ir atkarīgi no amatu mācībai nepieciešamās materiālās bāzes. Šī skola to spēj nodrošināt. Otrā vietu ieguva Zigmunds Džeriņš no Pelēču pamatskolas (Ilmārs Karčevskis), bet trešo — Salvīss Skabs no Dravnieku pamatskolas (Aivars Broks).

Labākie zīmētāji Preiļos un Priekuļos

Vizuālās mākslas olimpiāde notika kopīgi 1.-12. klašu skolēniem. Uzvarētāji tika noteikti pa klašu grupām. Pirmās vietas savās vecuma grupās ieguva Mariannas Abrickas audzēkņi: Dana Voronkina un Jana Nesteroviča (PVĢ), Jānis Anspaks un Mārīte Zīmele (Preiļu 1. vidusskola). Pirmās vietas pienācās arī Anitas Puncules audzēkņiem: Anželikai Krasnais un Intai Gribonīkai (Priekuļu pamatskola), kā arī Ingas Reines audzēknei Dacei Punculei (Preiļu 1. pamatskola). Uz valsts olimpiādi tiks uzaicināti tikai trīs zīmētāji. Kuri tie būs, pagaidām nav zināms.

L.Rancāne

PREIĻU VALSTS ĢIMNĀZIJA

Papildina programmu skaitu

Preiļu Valsts ģimnāzija papildinājusi skolā iegūstamo vispārējās izglītības programmas virzienu skaitu. Turpmāk tie būs pieci. Pie pašlaik ģimnāzijas piedāvātajiem vispārīgajiem, humanitārajiem, profesionāli orientētajiem komerczinību, matemātikas un dabaszinību virzieniem klāt nācis matemātikas un datoru virziens. Kā rāda nosaukums, bez vispārīgajiem skolēniem mācību priekšmetiem padziļināti tiks apgūtas datorzinības un matemātika. Tiks piedāvātas programmas ar datorgrafikas stundas, bet kā profilkursi — lietiskā informātika un matemātika.

Kā informēja ģimnāzijas direktors Jānis Eglītis, jaunatne pastiprināti interesējas par datorzinībām. Šīs vēlmes ņemtas vērā. Jaunajā mācību gadā skolā uzņems jau vi-

sas piecas programmas.

Šajā mācību gadā ģimnāzijā netika nokomplektēti pirmais kurss komercnovirzienā. Uz šo programmu bija pieteikušies tikai četri skolēni. Skolā ir atbilstoša mācību bāze un attiecīgi speciālisti šīs programmas apmācībai, tāpēc ģimnāzija cer, ka pamatskolu absolventi izrādīs lielāku interesi par komerczinību apgūšanu.

Noteikti valsts ģimnāzijas statusa piešķiršanas un anulēšanas kritēriji

LR Ministru kabinets saskaņā ar Vispārējās izglītības likumu noteicis kritērijus un kārtību, kādā tiek piešķirts un anulēts ģimnāzijas un valsts ģimnāzijas statuss.

Valsts ģimnāzijas statusu var piešķirt izglītības iestādei, kura īsteno vispārējās vidējās izglītības programmas vai vispārējās vidējās

izglītības programmas un daļējas pamatizglītības programmas no 7. līdz 9. klasei.

Uz valsts ģimnāzijas statusu var pretendēt izglītības iestāde, kura īsteno vispārējās vidējās izglītības programmas ne mazāk kā trijos virzienos; kuras 10. līdz 12. klasē mācās ne mazāk par 350 izglītojamiem (republikas pilsētā) vai ne mazāk par 200 izglītojamiem (citā administratīvajā teritorijā); kurā iepriekšējos divos mācību gados ne mazāk kā 75 procentiem izglītojamo mācību sasniegumu novērtējums centralizētajos eksāmenos nav bijis zemāks par C līmeni; kura veic pedagogu tālākizglītības centra un reģionālā metodiskā centra funkcijas.

Ja valsts ģimnāzija divus gadus pēc kārtas (pēc stāvokļa uz 5. septembri) neatbilst šajos punktos minētajiem kritērijiem, izglītības un zinātnes ministrs ne vēlāk kā mē-

LĪVĀNU NOVADA SPORTA ZINĀS

Komisijas priekšsēdētāju ievēl uz gadu

5. aprīlī tika sasaukta fiziskās kultūras un sporta komisijas pirmā sēde. Atsevišķu funkciju veikšanai novada domē ir apstiprināta komisija sešu cilvēku sastāvā — Andris Vaivods (domes deputāts), Maija Kulakova — komisijas priekšsēdētāja (Līvānu ģimnāzijas skolotāja), Silvija Jakimova (Līvānu 2. vidusskolas skolotāja), Jāzeps Lazdāns (vieglatlētikas treneris), Ineta Smilškalne (Jaunsilavu pamatskolas skolotāja), Jānis Rubīns (Rožupes pagasta iedzīvotājs). Komisija veica izmaiņas fiziskās kultūras un sporta komisijas nolikumā. Turpmāk komisijas priekšsēdētājs tiks ievēlēts uz vienu gadu pēc rotācijas principa.

Galda teniss un šahs

Par galda tenisa sacensību trešās kārtas uzvarētāju kļuva Aivars Kokins (Jēkabpils), otrais — Ilmārs Visockis, trešais — Aivars Dzenis. Sievietēm pirmā — Gunta Ancāne, otrā — Marika Rudzīte, trešā — Mārīte Vilcāne.

Šahisti tikās sacīkšu septītajā kārtā, kas bija noslēdzošā, un sadalīja Līvānu novada šaha čempionāta godalgas. Septītajā kārtā par uzvarētāju kļuva Vladimirs Oleksenko, otrais — Jānis Rudzāts, trešais — Ašots Mamikanjans. Par Līvānu novada čempionu kļuva Vladimirs Oleksenko, tālākajās vietās ierindojās Jānis Rudzāts un Gunārs Mikulis.

Sēdvolejbolisti mājās nesēž

8. aprīlī Līvānu invalīdu sēdvolejbola komanda devās uz Talsiem, kur norisinājās valsts mēroga sacensības «Talsu kauss 2001». Kausa izcīņā piedalījās piecas komandas: «Rīga», «Kurzeme», «Londa», «Dēli» un līvāniešu komanda «Līdzās», «Novadnieku» informēja komandas «Līdzās» kapteine Solvita Ziemele. Katra spēle risinājās līdz diviem uzvarētiem setiem vai 15 iegūtiem

punktiem. Trešais sets tika spēlēts līdz 7 punktiem. Pirmajās trīs spēlēs ar mazu punktu pārsvaru «Līdzās» cieta neveiksmi, bet ceturtajā spēlē ar Talsu komandu «Dēli» guva uzvaru 0:2. Kopvērtējumā komanda «Līdzās» ieguva ceturto vietu. Braucienus atbalstīja Līvānu novada dome.

Turpinās basketbola čempionāts

Līvānu novada basketbola čempionātā sievietēm izspēlēja trešā kārtā. Par čempionāta līderēm kļuva «Livengoft», tālākajās vietās «Apdomīgās» un «Jaunsilavas». Trešās kārtas rezultāti: «Sikās» — «Livengoft» 9:48; «Apdomīgās» — «Jaunsilavas» 43:21.

G.Kraukle

Tekvondistiem 10 godalgotas vietas

7. aprīlī Rīgas 21. vidusskolas sporta zālē norisinājās sporta kluba «HVARAN» 4. atklātais tekvon — do čempionāts, kurā piedalījās sporta kluba «LTCS» Līvānu filiāles 14 sportistu komanda. Čempionātā piedalījās 100 sportisti no trim Latvijas Tekvon — do federācijas klubiem — «LTCS», «HVARAN» un «ELDO». Līvānieši izcīnīja sešas 1. vietas, vienu 2. un trīs 3. vietas. Čiņās MASOGI svara kategorijā līdz 36 kg 1. vietu izcīnīja Markels Jefremovs, līdz 42 kg 2. vietu — Toms Ancāns, līdz 48 kg 1. vietu — Jānis Čirsis, līdz 52 kg 1. vietu — Aleksandrs Jefremovs, 3. vietu — Roberts Mazulis, līdz 58 kg 1. vietu — Romāns Smirnovs, līdz 63 kg 1. vietu — Gatis Čevers.

Starp dzelteno un zaļo jostu pārstāvētiem 3. vietu izcīnīja Egils Markots, starp zilā un sarkanā jostu pārstāvētiem 3. vietu — Aleksandrs Jefremovs, 1. vietu — Markels Jefremovs. Čempionātā piedalījās Kristaps Bulmeistars, Aleksandrs Gušcins, Māris Jurāns, Inese Dolgais, Svetlana Polovņikova, Ināra Čivča.

Jānis Grāveris,
sporta kluba
«LTCS» Līvānu filiāles
instruktors

ģimnāzijas statusu, tiek zaudēts arī ikgadējais valsts finansējums 10 000 latu apmērā.

Šogad uzņemšanas kārtība nemainās

Pretēji sabiedrībā izskanējušajām bažām uzņemšanas kārtība jaunajā mācību gadā Preiļu Valsts ģimnāzijā nemainās. Ģimnāzijā tiks uzņemti skolēni ar pamatskolas izglītību, kuriem atzīmju lapā atzīmes nebūs zemākas par četrām ballēm. Paredzēti divi iestājpārbaudījumi: latviešu valodā rakstos un matemātikā rakstos. Skolā ieskaitīs audzēkņus, kuri eksāmenos uzrādīs pietiekamas zināšanas. Bez iestājpārbaudījumiem uzņems skolēnus, kuri 9. klasē būs ieguvuši godalgotas vietas rajona vai valsts olimpiādēs ar izvēlēto mācību programmu saistītajos priekšmetos.

L.Rancāne

KULTŪRA

19. APRĪLIS — STARPTAUTISKĀ
PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS DIENA

Tilts starp pagātni un nākotni

Pavisam Preiļu rajonā Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauti 22 valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi, 54 valsts nozīmes mākslas pieminekļi, viens valsts nozīmes vēstures piemineklis, 63 arheoloģijas pieminekļi. Kā informēja rajona valsts kultūras pieminekļu aizsardzības galvenā valsts inspektore Inese Stūre, sastādīts jauna pieminekļu saraksta projekts, kurā iekļauts apmēram trīs reizes vairāk arhitektūras un mākslas pieminekļu. Pagaidām tas nav apstiprināts. 2000. gadā tika atklāts jauns arheoloģijas piemineklis — Preiļu viduslaiku kapi.

Svarīgākie no aizsargājamajiem objektiem Preiļu rajonā ir Aglonas bazilika, Raiņa muzejs Jasmuižā, Jersikas pilskalns, Preiļu muižas apbūves komplekss, kā arī daudzi arheoloģijas pieminekļi Aglonas un Rušonas pagastos.

Vairāku pieminekļu īpašnieki izstrādājuši projektus pieminekļu aizsardzībai un pašlaik tos īsteno. Tie ir Preiļu muižas apbūves kompleksa restaurācija (kapelas jumta un fasādes restaurācija, stajļa

sienu konservācija, vārtu Pils ielā restaurācija, investīciju projekta «Hālandes modelis Preiļos» īstenošana); Bērzgales baznīcas ērģeļu, Gurnijašu kapliņas un altāra, Vārkavas pils, Rušonas baznīcas un klostera, Jersikas pareizticīgo baznīcas restaurācija, Rušenicu pilskalna sakārtošana un izziņas takas iekārtošana. Tiek uzsākta Pastaru vējdzirnavu izpēte, kam sekos restaurācija.

— Saglabāts kultūras mantojums veido tiltu starp pagātni un nākotni, — teica Inese Stūre.

— Kultūras mantojums sevī ietver mākslinieku, arhitektu, mūziķu, rakstnieku un zinātnieku darbus, cilvēces gara izpausmi un vērtību sistēmu, kas piešķir dzīvei jēgu. Kultūras mantojuma nozare Eiropas praksē aptver nekustamo un kustamo kultūras pieminekļu aizsardzību un ar tiem saistīto liecību apzināšanu, pētniecību, uzskaiti, saglabāšanu, izmantošanu un iesaistīšanu mūsdienu dzīves aprīē.

Kā uzskata kultūras pieminekļu aizsardzības galvenā inspektore Inese Stūre, Preiļu rajona kultūras mantojuma svarīgākās dimensi-

jas, kas būtu jāizkopj, ir Daugavas ūdensceļš. Jersikas valsts galvaspilsēta un svarīgi centri Aglonas pusē, katoļu baznīcās uzkrātās mākslas vērtības, Silajāņu keramikas novads un tā tradīcijas, industriālā vēsture Līvānos, krievu vecticībnieku kultūra.

Kultūras mantojuma aizsardzība nozīmē tā saglabāšanu pašreiz un nodrošināšanu, lai konkrētais objekts tiktu saglabāts nākamajam paaudzēm. Aizsardzības jēdziens sastāv no divām daļām: ierobežojošā un attīstošā. Ierobežojošā daļa nozīmē aizliegumus, attiecīgus likumdošanas aktus par to, ko drīkst un ko nedrīkst darīt, kā arī fiziskā aizsardzība, lai tas neizjūktu un nesadruptu. Attīstošā daļa faktiski nozīmē kultūras pieminekļa izmantošanu, tā padarīšanu par cilvēkiem vajadzīgu. Kā rāda pieredze, tur, kur kultūras piemineklim ir atrasta nepieciešamības funkcija, tur tiek meklēti un atrasti līdzekļi tā labākai fiziskai saglabāšanai.

«Novadnieks» iecerējis rakstu sēriju par rajona kultūras pieminekļiem.

L.Rancāne

KULTŪRAS ZIŅAS

Gatavojas
Vislatvijas
deju
festivālam

Šodien Rīgā uz semināru pulcējas Latgales rajonu deju kolektīvu vadītāji un virsvadītāji, lai pārrunātu gatavošanos IV Vislatvijas vidējās paaudzes deju festivālam Liepājā šī gada 16. jūnijā.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes kultūras darba speciāliste Elvira Brovacka, Latgali Liepājā pārstāvēs 13 kolektīvi, tajā skaitā trīs būs no Preiļu rajona — Riebiņu pagasta vidējās paaudzes deju kolektīvs, Preiļu pilsētas «Tālderis» un Rožupes pagasta vidējās paaudzes kolektīvs. Kolektīvu atlase notika pēc tam, kad komisija noskatījās videokaseti ar kolektīvu uzstāšanās.

Vidzemi festivālā pārstāvēs 35 kolektīvi, Kurzemi — 28, Zemgali — 15, bet Rīgu tikai 3. Kolektīvu braucienus uz Liepāju finansēs pašvaldības.

Gaida danču
muzikantu
festivāls
Viļānos

19. maijā Viļānos Lakstīgalu salā deju muzikantus un grupas gaida Viļānu kultūras nama darbinieki, kuri tur ik gadu maijā rīko vasaras sezonas atklāšanas

pasākumu — danču muzikantu saietu.

Festivāla mērķis ir apzināt deju muzikantus Rēzeknes un apkārtnes rajonos, popularizēt deju mūziku, rast iespēju pilnvērtīgi un radoši pavadīt brīvo laiku. Dalībniekus gaida piesakāmie līdz 14. maijam Viļānu pilsētas kultūras namā, Kultūras laukumā 2, LV 4650, tālruni 46-62250, mob. 9208985.

Jūnija beigās
dejos Viškos

30. jūnijā Daugavpils rajona Viškos paredzēti Latgales deju svētki. Pie kaimiņiem dosies astoņi deju kolektīvi no Preiļiem — gan jauniešu, gan vidējās paaudzes dejojāji. Atbilstoši deju svētku programmai viņiem jāsaņem 10 līdz 15 minūtes gara uzstāšanās.

Uz Rīgu
pošas tikai
viens koris

Uz 22. aprīli Rēzeknē paredzēto koru skati «Rīgai — 800» pieteicies tikai viens Preiļu rajona kolektīvs — rajona skolotāju koris. Kā atzina E. Brovacka, rajonā ir maz koru. Bez daudzumiem labi pazīstamā skolotāju kora ir vēl tikai Aglonas bazilikas koris «Magnificat», kā arī tikko nodibinātais Līvānu jauktais koris (seniori) un daži citi.

L.Kirillova

Katoļu baznīcas koru svētki pulcina dalībniekus

● Aglonas Katoļu jaunatnes biedrības koris 1931. gada dziesmu svētkos. Pirmajā rindā centrā pa labi diriģents Pēteris Sarkanis.

2. jūnijā Aglonā paredzētie katoļu baznīcas koru svētki «Nāc, svētais gars!» velītīti katoļu jaunatnes dziesmu svētku 70 gadu atcerei. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvira Brovacka, programmas jauktajiem koriem orgomitejā saņēmuši un savu piekrišanu svētkos piedalīties jau izteikuši 14 kori.

Preiļu rajonu svētkos pārstāvēs Preiļu Romas katoļu draudzes koris, Aglonas bazilikas koris «Magnificat», Aglonas bazilikas kora skolas koris un Preiļu rajona skolotāju koris. Tiek gaidīti arī tuvi un tāli ciemiņi — Balvu rajona skolotāju koris, Krāslavas rajona Pustiņas draudzes koris, Rēzeknes rajona Dricānu draudzes pieaugušo un bērnu kori, Rēzeknes Jēzus Sirds katedrāles pieaugušo un bērnu kori, Krāslavas katoļu draudzes koris, Aizkraukles katoļu draudzes

● Viens no lielākajiem koriem 1931. gada dziesmu svētkos bija Ludzas Katoļu jaunatnes biedrības koris. (Foto no Preiļu vēstures un lietiskās mākslas muzeja arhīviem)

koris, Jēkabpils katoļu draudzes koris, Balvu rajona Šķilbēnu pagasta draudzes koris, Stirnienes katoļu draudzes koris, kā arī koris «Daugava» no Daugavpils.

Pirms 70 gadiem, 1931. gada 14. augustā, Aglonā notika pirmie Latvijas Katoļu jaunatnes biedrības (LKJB) nodaļu koru dziesmu svētki, kurus rīkoja Katoļu jaunatnes biedrību centrālā valde sadarbībā ar Aglonas dekanu Aloiziju Broku. Virsdiriģentu Antona Ru-

paīna un Pētera Sarkaņa vadībā pie Aglonas ģimnāzijas pulcējās 2000 dziedātāji no 37 Latvijas Katoļu jaunatnes biedrības nodaļām.

Atmodas sākumā, 1991. gada 14. augustā Aglonā notika šo svētku 60. gadskārtas atceres koncerts, kura virsdiriģents bija Edvīns Dziļums, bet diriģentu vidū arī koru vecmeistari Haralds Mednis un Pēteris Sarkanis.

Desmit aizvadīto gadu laikā ir nākusī jauna paaudze. Katoļu baz-

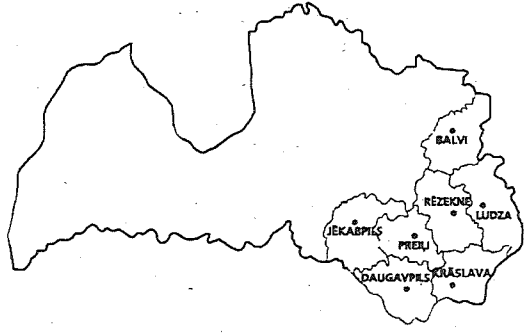
nīcas ieskandina jaunas balsis, rodas jauna garīgā mūzika, bet no paaudzes paaudzē tiek nodotas un glabātas arī senās dziedāšanas tradīcijas.

Koru svētku organizatori aicina korus pieteikties rakstiski līdz 30. aprīlim pie Ievas Lazdānes: Cirišu iela 8, Aglona, LV 5304, kā arī norādīt, ka kolektīvs ir apguvis repertuāru, informēt par dziedātāju skaitu pa balsu grupām.

Sagatavoja L.Kirillova

KAIMIŅU RAJONOS

Agrāk tiesātais grib atriebties policijai

Jēkabpils rajona policijas pārvaldes darbinieki aizturējuši agrāk tiesātu nepilngadīgu jauniņu, kas pie veikala «Namejs» Jēkabpilī metis ar akmeni pa automobili «Audi», sabojādams tam stiklu un durvis. Jauniņš paskaidroja, ka tā rikoķies, jo domājis, ka tā ir policijas mašīna.

«Brīvā Daugava»

● KRĀSLAVAS RAJONĀ

Latgales govīs slauc ar modernām ierīcēm

Viena no vismodernākajām slaukšanas iekārtām Latgalē ir apskatāma Krāslavas rajona Skaistas pagasta zemnieku saimniecībā «Malaine». Tiesa, pašreizējā situācijā diez vai z/s «Malaine» saimnieks Roberts Leinis ielaidīs savā kūti ziņkārīgos, jo mutēs un nagu sērgas epidēmija plaši izplatījusies Eiropā un apdraud arī Latvijas

lopkopjus. R.Leinis zina, ko nozīmē sākt no nulles — pirms vairākiem gadiem līdz pamatiem nodega viņa kūts. Laime, ka toreiz visu dzīvo radību izdevās izglābt no liesmām.

Šodien saimniecībā ir 19 slaucamas govīs, katrai piena devējai ir sertifikāts. Audzē dažādu šķirņu govīs — Zviedrijas sarkanā, Holšteinas melnraibā un citas. Saskaņā ar projektu piena lopkopības attīstībai pēc diviem gadiem ganāmpulkā būs 30 augstražīgas go-

vis. Šobrīd ir iegādātas 7 teles.

Saimniekot sākuši aptuveni pirms gadiem trim. Kopā ar Krāslavas rajona lauksaimniecības konsultāciju biroju tapa projekts, ko iesniedza Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē. Saņēma subsīdijas, par tām iegādājās jaunu zviedru ražojuma slaukšanas iekārtu, kas slauc pienu vadā. Pirms tam pērnā gada pavasarī par savu naudu nopirka piena dzesētāju, kas bija kā atspēriens tālākiem pirkumiem. Jaunajai

slaukšanas iekārtai, kas ir modernākā Latgalē, pagaidām nedarbojas automātiskais mazgāšanas aprīkojums, jo tam vajag dziļurbumu.

Saimniekam ir vēl kāds svarīgs darbs — kūti jāsamontē jaunais modernais mēslu transportieris, kas mēslus no ejas izgrūž ar cilindra palīdzību. Kamēr tas nav izdarīts, kūts jātīra ar dakšām un katru dienu jāizved vismaz 25 ķerzas «smaržīgās» kravas.

Lielākoties viss slaukums tiek

realizēts kā augstākās šķiras piens. 2000. gadā realizētas 36 tonnas piena, un šobrīd saimniekam rūp Rēzeknes piena konservu kombināta turpmākais liktenis. Saimniecībā lielos daudzumos audzē bietes, arī graudaugus, lai būtu sava spēkbarība. Graudus samaļ, pievieno piedevas. — Šodien nevaru iedomāties, kā būtu slaukt govīs ar rokām. Tāpat roku darba vēl gana daudz, — saka saimniece Valentīna Leine.

«Ezerzeme»

● LUDZAS RAJONĀ

Zaļesjē aug sporta zirgi

Ļesje garābraucējus sagai klusa un mierīga. Var gadīties, ka izbrauksiet cauri visam ciematam un nevienu cilvēku nesastapsiet. Turpat Zaļesjes ezera krastā — zirgu ferma, kur žokeji Jeļena Smirnova un Sergejs Muhins iebrauc kumeļus.

Jeļena stāsta, ka šopavasara fermā tiek turēti 16 zirgi. Tagad, kad laika apstākļi vairs nav tik mai-

nīgi, sāka to iebraukšana. Ap maija beigām visi būs iebraukti un būs jāmaca lekt pāri barjerām. Sekos piedalīšanās sacensībās un zirgu pārdošana. Zaļesjē iejātie zirgi aizceļo uz Krieviju. Maijā fermas darbinieki gaida ierodamies pircējus no Igaunijas.

Ļena mīl savu darbu, citādi tā smagumu diendienā nebūtu iespējams izturēt. Par savu darbu stāsta:

— Patīkami ir brīži, kad, piemēram, sāc apmācīt kumeļu. Zirdziņš

stāv kā dumiķītis, skatās tev acīs un nesaprot, — it kā vajadzētu, it kā nevajadzētu uzticēties cilvēkam. Katram zirgam savs raksturs — ir mierīgi, ir spītīgi. Žokeja darbā pats smagākais ir pirmo reizi sēsties uz zirga. Nav bail, bet ir smagi. Ja zirgs mierīgs, ar to viegli saprasties, bet ar citu vajag daudz laika un pacietības. Dažreiz paiet mēnesis, pat divi, līdz viņš atļauj sēsties mugurā. Bet barjeras pārvarēt tiem dots no dabas.

Daudzi cilvēki te kā nākuši, tā

aizgājuši — pastrādā nedēļu, divas... smagi. Kā nu ne, jāzcilā siena un salmu ruļļi, jāizmēž stallis. Bet tie, kas tur strādā, apzinās, ka stajļa pastāvēšana ļoti atkarīga no tā, kā viņi strādās, kā apkops zirdziņus.

«Ludzas Zeme»

● Jeļena Smirnova rāda piecgadīgo ērzeli Grafītu.

● RĒZEKNES RAJONĀ

Šaudzēts C vitamīns

Laikā, kad aiz loga vējā trīsuļo sniegpulkstenītes, Viļānu iedzīvotājas Gaļinas Sedleres dzīvoklī aromāts, kas līdzīgs tikko laukušiem jasmīniem. Izrādās — tā smaržo ziedošs citronkoks, kura zarus līdzās baltajiem, trauslajiem ziedīņiem jau gozējas arī šī gada raža — spilgti dzeltenī citrioni.

— Cik liela parasti ir raža un kuro reizi baudāt pašaudzētos augļus?

— Parasti šis koks dod piecus līdz sešus citronus. Cik reizes, to jau vairs nevar saskaitīt. Lielākais citrons ir svēris 650 gramus.

— Kāda ir šī citronkoka vēsture?

— Esmu dzimusi un mācījusies Novosibirskā. Pēc izglītības — mežsaimniecības inženiere. Savā

● Gaļina Sedlere lepojas ar savu citronkoku un krietnajiem augļiem.

dzimtajā pilsētā strādāju par apzālumošanas iecirkņa priekšnieci.

Tad arī no savas draudzenes agronomes ieguvu šo citronkoku.

Dzīvojot lielā pilsētā, kur divi miljoni iedzīvotāju, vienmēr biju sapņojusi par mazu, klusu pilsētiņu. Ar savu vīru, latvieti, satikos Tālajos Austrumos. Kad apprecējāmies, pēc kāda laika pārcēlāmies uz dzīvi Viļānos. Līdz ar mums atceļoja arī citronkoks. Šī pilsētiņa man kļuva tuva un mīļa jau no pirmās dienas.

Ļoti interesējos par dažādiem augiem. Dzīvojot pie mātes Novosibirskā, privātmājai atvēlētais zemes gabals, neskatoties uz Sibīrijas bargajiem klimatiskajiem apstākļiem, vienmēr bija vienos ziedos. Īpaši krāšņi ziedēja hortenzijas.

— Vai esat audzējusi arī kādus citus citrusaugļus?

— Jā, man bija mandarīnkoks, kura stādu atvedu no Suhumi. Sagaidīju arī ražu — sešus man-

darīnus. Ziemzēl nezina, iemeslu dēļ pēc pirmās ražas tas iznīka.

— Kādi ir jūsu novērojumi, audzējot citronus?

— Citronkoks ļoti mīl mitrumu, apsmidzināšanu, vēsu gaisu. Nemīl tiešus saules starus, kā arī poda grozišanu, lai arī to rekomendē pakāpeniski, lēni darīt. Kad koks zied, nedrīkst atstāt daudz ziedu. Uz desmit lapām drīkst būt tikai viens ziedīņš. Pretējā gadījumā koks var iet bojā.

Gaļina Sedlere nākotnē ir ieplānojusi noteikti atkal iegādāties mandarīnkoku. Bet pašreiz ar lielu nepacietību gaida pirmo kafijas ražu. Jāpiebilst, ka pārtikā tiek lietotas tikai pašaudzētās lauru lapas.

«Rēzeknes Vēstis»

● JĒKABPILS RAJONĀ

Jēkabpilī būs sagatavošanas kursi iestājam Policijas akadēmijā

Nemot vērā Jēkabpils rajona jauniešu lielo interesi par izglītības turpināšanu Latvijas Policijas akadēmijā, Latvijas Aizsardzības spēku atbalsta fonds Jēkabpilī organizēs iestāšanās sagatavošanas kursus Latvijas Policijas akadēmi-

jā publisko tiesību zinību speciālistātē, kā arī Policijas koledžā.

Piedzīs naudu par vecāku kopšanu

Jēkabpils pilsētas domes sociālās aprūpes departamenta nolikums «Par personu aprūpi mājās» paredz, ka tiesības uz pastāvīgo aprūpi ir vientuļām, sevi aprūpēt nespējīgām personām, kā arī personām, kurām ir bērni, kas

nerūpējas par vecākiem vai nedzīvo Jēkabpilī. Mājas aprūpe vecajiem ļaudīm ir bez maksas, to finansē no domes sociālajai palīdzībai paredzētajiem līdzekļiem.

Apstiprinot nolikumu, viens no deputātiem ierosināja piedzīt samaksu par aprūpi no bērniem, kuri nav mazturīgi un spēj nodrošināt vecāku apkošanu, bet to nedara. Pārējie deputāti šo ierosmi atbalstīja.

Par Staburagu liecinās «Dieva auss»

Noslēdzies Latvijas Kultūras fonda (LKF) un Staburaga pagasta padomes izsludinātais konkurss par piemiņas zīmes Staburagam maketa izveidi. Nolemts, ka skulpturālā kompozīcija tiks veidota pēc tēlnieces Solveigas Vasiļjevas piedāvātā maketa «Dieva auss» parauga. Tam pamatā doma, ka vietā, kur zem ūdens atro-

das Staburags, cilvēks var sajust īpašus strāvījumus, sajusties kā Dieva ausī. Zīmes kompozīciju veido liels kalts, ovāls piltuvveida akmens, kas pārklāts ar biezu zemes un velēnu segu, kas tālāk pārtop akmens krājumā. Akmens it kā izlien no zemes vai atgādina zemē iedurtu ragu. No tā vidus pret Daugavu izplūdis ar dziļurbumu savienotais avots

«Brīvā Daugava»

Sargājiet sevi paši, «Apsardze»
jums palīdzēs

Latvijas Republikas Valsts policijas kārtības policijas apvienības «Apsardze» Latgales starprajonu nodaļas centrālās apsardzes pulks (CAP) nr.6 «Līvāni» speciālists, kā arī CAP nr.5 «Preiļi» speciālista amata izpildītājs — tik garš un sarežģīts nosaukums ir pienākumiem, kurus veic policijas kapteinis Pāvels Ondzulis.

Jau mēnesi Pāvels apvieno darbu Līvānos un Preiļos, tāpēc «Novadnieks» aicināja viņu pastāstīt par sevi un iepazīstināt ar «Apsardzes» pēdējā laika aktualitātēm.

— Esmu dzimis Preiļu rajona Saunas pagastā. Vidējo speciālo izglītību ieguvu Rīgas elektromehāniskajā tehnikumā, esmu diplomēts radiotehniķis. Pēc dienesta sāku strādāt policijā, tas bija 1984. gada 20. decembrī, un policija toreiz vēl saucās milicija. Mani darba pienākumi vienmēr saistījušies ar «Apsardzi», jo tur nodevēja manas zināšanas radiotehnikā.

Daļai sabiedrības trūkst vispusīgas informācijas par mūsu darba formām un iespējām. Būtuiski ir zināt, ka mēs veicam cīņu ar noziedzību, izmantojot tehniskos līdzekļus. Vēl nesen masu ziņāšanas līdzekļos runāja un rakstīja par «Apsardzes» likvidāciju. Varu informēt «Novadnieka» lasītājus, ka nekāda likvidācija nav paredzēta. Toties ir apstiprināta «Apsardzes» attīstības koncepcija laika posmam līdz 2004. gadam. Mēs jūtamies stabili un visus spēkus veltām tehniskā nodrošinājuma uzlabošanai.

Līvānos tiek izmantota Izraēlā ražotā aparātūra. Preiļos līdz šim strādāja ar amerikāņu iekārtām,

● **Policijas kapteinis Pāvels Ondzulis ir pārliecināts — rajona iedzīvotāji, firmu īpašnieki, uzņēmumu un iestāžu vadītāji apzināsies, ka kopā ar «Apsardzes» speciālistiem var droši nosargāt īpašumu no garnadziem.** Foto: M.Rukosujevs

bet pamazām pārejām uz Izraēlas sistēmu. Domāju, ka mūsu klientiem svarīgs ir kas cits — kā izvēlēties finansiālajām iespējām

■ Līvānos «Apsardze» apsargā 120 objektus, Preiļos — 92.

■ Kopš gada sākuma «Apsardzes» darbinieki piedalījušies četru kriminālnoziedzumu atklāšanā.

un apsargājamā objekta nozīmīgam atbilstošu signalizācijas ierīci, kuru ir vairāki simti. Pirms signalizācijas ierīkošanas un liguma slēgšanas vienmēr tiekamies, lai pārrunātu abpusēji izdevīgākos variantus.

Kā kārtības policijas struktūrvienībai mūsu uzdevums ir ne tikai izbaukt uz objektiem un tos apsekot, bet arī aizturēt un

nogādāt policijas iecirknī likumpārkāpējus, kā arī piedalīties noziegumu atklāšanā un vainīgo personu noskaidrošanā, lai varētu veiksmīgi tikt galā ar šiem pienākumiem, pēdējā gada laikā Līvānos pret jaunām esam nomainījuši divas automašīnas, Preiļos — vienu. Taču ir kāda būtiska atšķirība no citām policijas struktūrvienībām, izteikam vienīgi no tiem līdzekļiem, ko paši nopelnām.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona policijas pārvaldes kārtības policijas priekšnieks Aleksandrs Bogdanovs, sabiedrībā jāmaina attieksme pret īpašuma apsargāšanu. Daudzi uzņēmumu un tirdzniecības objektu īpašnieki jau ir ieguvuši visai rūgtu pieredzi, kad veikals vai kiosks, kurā nav bijusi ierīkota signalizācija, apzagts vai izcēlies ugunsgrēks. Kad saimnieks nelaimi pamana, zagļi jau sen gabalā.

«Apsardzes» darbinieki pēc trauksmes signāla saņemšanas var ierasties objektā dažu minūšu laikā. Statistika liecina, ka tikai ļoti niecīgs procents noziegumu netiek atklāti tur, kur objekts bijis pieslēgts signalizācijai. Tātad, jāņem vērā senā tautas paruna — kas sevi sargās, to arī Dievs sargās. Bet «Apsardze» tikai palīdzēs.

L.Kirillova

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Par velna «dzišanu» — nosacīta brīvības atņemšana

Preiļu rajona tiesa izskatījusi 1968. gadā dzimušā Viļņa Beļusova krimināllietu. Vilnis dzīvo Sutru pagastā, ir zemnieku saimniecības «Olūti» strādnieks.

2000. gada 3. septembrī Sutros daudzdzīvokļu mājas pagalmā Vilnis Beļusovs, būdams alkohola reibumā, huligānisku pamudinājumu dēļ skaļi blāustījās, lamājās necenzētiem vārdiem, mētāja taburetes un izsvaidīja bērnu rotaļlietas. Pēc tam iegāja M.S. siltumnīcā, ar visām saknēm izrāva no zemes gurķu un tomātu dēstus un izmeta no siltumnīcas.

Ar to Viļņa aktivitātes nebeidzās. Virietis norāva A.Dz. dzīvokļa lodžijai dēli, ierāpās iekšā

un izmeta no lodžijas drēbes, kā arī stikla traukus, kas saplīsa. Beļusovs daudzīja arī A.Z. dzīvokļa durvis, klaigāja, traucējot iedzīvotāju mieru. Tad piegāja pie pagalmā stāvošās Sutru pagasta padomes automašīnas Audi 100, daudzīja motora pārsegu.

Ar šādu savu rīcību Vilnis Beļusovs rupji traucēja sabiedrisko mieru, kas izpaudās acīm redzamā necienā pret sabiedrību un bezkaunībā, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas. Bez tam viņa darbības bija saistītas ar mantas iznīcināšanu.

Tiesā Vilnis Beļusovs paskaidroja, ka pagājušā gada 3. septembra pēcpusdienā, būdams iereibis,

uzgrūdiens pagalmā esošajai mašīnai un iespēris ar kāju pa riteni. Bet siltumnīcā gan neesot bijis un lodžijā arī ne. Protams, neesot arī blāvis un lamājies, bet bijis mierīgs un godīgi aizgājis uz savu dzīvokli. Liecinieki gan tiesā stāstīja, ka tajā dienā Vilnis esot bijis satraukts un saucis, lai «velns» iet laukā no pagalmā stāvošās mašīnas un A.Z. dzīvokļa.

Tiesa nosprieda sodīt Vilni Beļusovu ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem, sodu nosakot nosacīti ar pārbaudes laiku uz diviem gadiem.

Preiļu rajona tiesas informācija

Aprīļa sākumā ceļu policija atzīmēja pastāvēšanas 63. gadadienu. Oficiāli Ceļu policijas dzimšanas diena neatkarīgajā Latvijā atjaunota 1999. gadā, bet tai ir bijusi interesanta vēsture.

Pirmo reizi ceļu policista amats tika iedibināts 1938. gadā, informē LETA, kad Rīgas prefektūra izveidoja jaunu amatu — iecirkņa priekšnieks satiksmes lietās. Priekšnieka uzdevumos ietilpa ne

tikai ārvalstu pieredzes izpēte un piemērošana Latvijas apstākļiem, visu galvaspilsētas satiksmes lietu kārtošana, bet arī satiksmes kontrole visā valstī.

1937. gadā policija Latvijā reģistrēja 1778 satiksmes negadījumus, no tiem Rīgā — 1265, Liepājā — 39, Daugavpilī — 10, uz dzelzceļiem — 19.

POLICIJAS ZIŅAS

Nepareizi noformēti dokumenti

29. martā Rušonas pagasta Kastūrē Jānis C. ar automašīnu KAMAZ veda kokmateriālus ar nepareizi noformētiem kokmateriālu pārvadāšanas pavadzīmju rēķiniem. Sastādīts administratīvais protokols.

Pretošanās un nepakļāvās policijas darbiniekiem

30. martā Līvānu policijas nodaļas dežūrtelpās Andris P. (Turku pagasta iedzīvotājs) alkohola reibumā izdarīja fizisku pretošanos policijas darbiniekiem. Materiāls nosūtīts Preiļu rajona prokuratūrai krimināllietas ierosināšanai saīsinātā procesa kārtībā.

6. aprīlī Līvānos, Rīgas ielā 65 Kristīne V. ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

9. aprīlī Preiļu rajona policijas pārvaldes telpās Pēteris G. nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

Brauca dzērumā

3. aprīlī reģistrēts iesniegums par to, ka Balvu rajona iedzīvotājs Jons G. vadīja transportlīdzekli alkohola reibumā atkārtoti gada laikā. Materiāls nosūtīts Preiļu rajona prokuratūrai krimināllietas ierosināšanai saīsinātā procesa kārtībā.

Noņemti vadi

4. aprīlī reģistrēts iesniegums par to, ka 23. martā Aizkalnes pagasta Raipolē noņemti elektrolīnijas alumīnija vadi. Ierosināta krimināllietā.

Joprojām dedzina sauso zāli

4. aprīlī Riebiņu pagasta Kokoriešos, Preiļu pagasta Plivdās dega sausā zāle 6 un 0,5 hektāru platībā. Lietas materiāli nosūtīti Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam.

5. aprīlī Rušonas pagasta Firsovā Zoja P. dedzināja pārno kūlu. Sastādīts administratīvais protokols.

6. aprīlī Pelēču pagasta Omolkā Vladimirs K. dedzināja kūlu. Tajā pašā dienā līdzīgā nodarbē pieķerts Pelēču pagasta Zālajā Birzē dzīvojošais Staņislavs T. Abiem sastādīti administratīvie protokoli.

Apzagta vasarnīca

5. aprīlī Rožupes pagasta Muktupāvelos no L.B. vasarnīcas

nozagtas dažādas saimniecības mantas. Ierosināta krimināllietā.

Nelikumīga alkohola tirdzniecība

7. aprīlī Aglonas pagasta Kapiņos Nikolajs S. savās mājās nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Sastādīts administratīvais protokols.

7. aprīlī Aglonas pagasta Kapiņos administratīvais protokols par nelikumīgu alkohola tirdzniecību tika sastādīts arī Sergejam I.

9. aprīlī nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus Līvānu Rīgas ielas 63a iedzīvotāja Lūcija G. Sastādīts administratīvais protokols.

Neaudzina bērnu

5. aprīlī sastādīts administratīvais protokols par to, ka Līvānos, Lāčplēša ielā 4 dzīvojošā Sarr K. nepilda sava nepilngadīgā de audzināšanas pienākumus.

Huligāni un skandālisti

28. martā Aizkalnē Raiņa ielā 8 Antons S. sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

31. martā Pelēču kultūras namā huligāniskas darbības izdarīja Raimonds D. Izteikts oficiāls brīdinājums.

4. aprīlī Rušonas pagasta Kastūrē Guntis P. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības pret O.S. Izteikts oficiāls brīdinājums.

4. aprīlī Līvānos, Rīgas ielā 245 Ivans B. izdarīja huligāniskas darbības pret A.Z. Sastādīts administratīvais protokols.

5. aprīlī Aglonas pagasta cajos Kapiņos Gaļina B. izdarīja huligāniskas darbības pret F.T. Izteikts oficiāls brīdinājums.

6. aprīlī Rožupes pagasta Lāčkājos Jānis K. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

8. aprīlī Preiļos, Lauku ielā 13 Aleksandrs S. sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

11. aprīlī Preiļos, Daugavpils ielā 74 Jānis C. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

Prezicējums

Preiļu rajona policijas pārvalde precizē, ka «Novadnieka» 11. aprīlī publicētajās policijas ziņās minētā Aglonas iedzīvotāja Genovefa P., kurai 28. martā sastādīts administratīvais protokols par nelikumīgu alkohola tirdzniecību, dzīvo Somersetas ielā 19.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Uzmanību! Policija brīdina, ka Preiļos pēdējo nedēļu laikā fiksēti gadījumi, kad noziedzīgu cilvēku grupa, izmantojot iedzīvotāju lētību un nevēriību, iekļūst automašīnās, zog tur atstātās mantas un priekšmetus.

Neatstājiet automašīnu salonos dārgas un ekskluzīvas mantas, dokumentus, audioaparātūru. Mašīnas pēc iespējas aprikojiet ar atbilstošiem tehniskajiem apsardzes līdzekļiem vai novietojiet tās apsargājamās un labi apgaismotās stāvvietās.

ATSLODZEI

Par pareizu atminējumu — žurnāli

11. aprīļa «Novadniekā» publicētās mīklas — biezu putru izvāra katlā, sviests vidū paliek neizkusis — pareizs atminējums ir «ola». «Novadnieka» dāvātos žurnālus saņēma: Jānis Kokins (9 gadi) un Jānis Rubins (10 gadi) no Preiļiem un Juris Kitajevs (11 gadi) no Riebiņiem.

Melngalvju nams durvis ver visiem apmeklētājiem

Melngalvju namu oficiāli atklāja 1999. gada decembrī, bet apmeklētājiem tas kļuva pieejams 2000. gada janvārī. Melngalvju nama apmeklētāju skaits ir līdzīgs Zviedrijas populārākā muzeja — karaļpils — viesu skaitam. Pērn to apmeklēja aptuveni 120 tūkstoši iedzīvotāju. Tas liecina par lielu sabiedrības interesi. Gada laikā gidi vadījuši 930 ekskursijas, savukārt atsevišķiem apmeklētājiem pārdoti 105 000 biļešu. Šo namu bez maksas apmeklēja bērni, pensionāti un sociālās aprūpes iestāžu iemītnieki, bērni ar garīgās attīstības traucējumiem. Namā notika 40 koncerti, 145 konferences, kultūras un politiski pasākumi, prezentācijas un svinības.

Pirmo reizi ēku uzcēla 1334. gadā divu Rīgas tirdzniecības ielu vajadzībām, un to nodēvēja par Jauno namu. Šis gildes bija vāciskas organizācijas, un vēl ilgi namā varēja iekļūt tikai tie neapmaksātie latvieši, kas bija galīgi pārvācojušies.

Pēc tam Jaunais nams nonāca neprecētu tirgotāju un zeļļu brālības nomā, bet vēl pēc kāda laika — īpašumā. Šī brālība 15. gadsimta sākumā pārveidojās par Melngalvju biedrību, tāpēc namu sāka dēvēt par Melngalvju namu. Viduslaikos patrons impērijai un jaunatnei, kura izglītojās, bija mocīgs un nāvē mirušais Tebras romiešu iedzīvotājs, svētais moris Maurīcijs, un arī Rīgas melngalvji

savā ģerbonī lika viņa cirtaino galvu uz sarkana fona. Melngalvju brālība bija tāds kā vecpuišu klubs.

Jau pašā sākumā, vēl pirms pārbūvē, namā bijusi liela svētku zāle. Katru dienu tajā notikušas veikalnieku un kuģu ļaužu darījumu sanāksmes, arī izklaidēšanās. Sākumā nams no ārpusē bija neliels un visai vienkāršs. Neskaitāmu pārbūvju rezultātā tas kļuva aizvien greznāks. Pēdējā pārbūve notika 19. gadsimta vidū, un tās rezultātā Melngalvju nams kļuva par visu apbrīnoto grezno veidojumu. Ēkas holandiešu renesanses stila fasāde bija visgreznākā Rīgā. Pats nams sastāvēja no vienas lielas, bagātas zāles un dažām istabiņām kalpotājiem.

Gadu simteņiem ilgi melngalvjiem bija ļoti ievērojama loma Rīgas pilsētas sabiedriskajā dzīvē. Biedrība organizēja plaša mēroga svinības Ziemassvētkos, Vastlāvjos, Vasarsvētkos, Miķeļos, Mārtiņos. Vērienīgs, divpadsmit dienas ilgs sarīkojums parasti notika Vastlāvjos, tiem bija noteikts scenārijs. Četras dienas šajos svētkos melngalvji svinēja vieni paši.

Melngalvju biedrība ilgi ieņēma nozīmīgu vietu pilsētas aizstāvēšanā pret iebrucējiem. Tirgotāji un zeļļi bija labi trenējušies, drosmīgi kareivji, apgādāti ar izcilie zirgiem un ieročiem. Viņi piedalījās vairākās pilsētas aizstāvēšanas kaujās. Taču sakāves gadījumā prata veiksmīgi sadarboties ar uz-

● Rātslaukums, Melngalvju nams un Rolanda skulptūra.

varētāju. Nama svētku zālē bija gan Zviedrijas, gan Krievijas karaļu un ķeizaru portretu galerija.

19. gadsimtā Melngalvju namu sāka izmantot galvenokārt kā koncertzāli, jo tajā bija lieliska akustika. Tajā uzstājās pasauleslaveni mūziķi. Šeit notika sarīkojumi, priekšlasījumi, koncerti, labdarības pasākumi.

1939. gadā melngalvji līdz ar citiem baltvāciešiem repatriējās

uz Vāciju, paņemot līdzi daļu no Melngalvju biedrības piederošajām vērtībām.

Otrā pasaules kara sākumā Melngalvju nams nodega. Pāri palikušās drupas padomju laikā — 1949. gadā uzspridzināja un novāca. 1991. gadā sabiedrība sāka lotot domu par nama iespējamo atdzimšanu. 1996. gadā Rīgas Dome sāka nama atjaunošanu.

Melngalvju nams ar savu krāšņi

dekorēto fasādi, skulptūrām un apzeltītajiem veģētājiem, ar greznajām telpām piesaista visu Rīgas ciemiņu uzmanību. To apmeklē gan iebraucēji no laukiem, gan ārzemnieki. Ieejas maksa Melngalvju nama apskatei ir viens lats vai 50 santīmi. Tas atkarīgs no tā, vai tiek apskatītas visas, vai tikai daļa no telpām.

Materiālu sagatavoja L.Rancāne

Jaunu mīkla

Horizontāli: 1. Rīgas rajons. 12. Urāns (simbol.). 13. Apdzīvota vieta Cēsu rajonā. 14. Cilindra formas veidojumi ar tukšu vidu. 16. Tauriņziežu dzimtas lakstaugs. 17. Tonna (apz.). 18. Noslēgta plāksnes līnija. 19. Štats Indijā. 22. Seno laiku priekšmets; parādība. 24. Grupa, komplekss. 26. Mērvienību sistēma (metrs, tonna, sekunde). 27. Kamerūnas Republikas pilsēta. 28. Dobumi kokā bišu saimēm. 29. Klusi mauj. 30. Mazas planētas, kas riņķo ar Sauli. 35. Nelieli, asi iedobumi. 37. Veidot, tīt uz riestavas. 39. Svešvārda daļa; nozīmē nepareizību. 40. Sala Vjetnamas dienvidaustrumos. 42. Kirilīcas burts. 43. Drupata, druska. 46. Lāčsomaiņi. 48. Rokas locītava. 51. Slāpekļs. 52. Ziņas, fakti. 53. Lieli tikli zvejai. 54. Iestāde, kas veic grāmatvedības un lietvedības darbus. 55. Sievietes vārds februārī. 56. Japāņu kinorežisors (1912). 57. Kaujas (darbības vārds).

Vertikāli: 1. Tirdzniecības vietas. 2. Talismans. 3. Strādīgi, taupīgi cilvēki. 4. Abinieks ar kārpainu ādu. 5. Aiztikt, pieskarties pieliecot. 6. Strādāšana, vērtību ražošana. 7. Mājdzīvnieki. 8. Franču kinorežisors, aktieris (1919). 9. Dažu tropu augu sacietējus piensula. 10. Pilsēta Bahreimā. 11. Kustīgs izaugums dzīvnieku mugurkaula turpinājumā. 14. Antonīms vārdam «mīksta». 15. Matērijas objektīva realitāte. 20. Apvāršņi. 21. Franču filozofs, rakstnieks (1712-1778). 23. Lats. 24. Akuzatīva jautājums. 25. Sudānas kods. 28. Dresē; trenkā, atkārtoti pamāca. 31. Folklorā, sacerējums prozā par kādu vēsturisku notikumu. 32. Eiropas valstu organizācija. 33. Fizikas nozare. 34. Fakultātes vadītājs. 36. Izdauzīt. 38. Iridijs (simb.). 41. Jupitera pavadoņi. 44. Eiropas valsts pamatiedzīvotāji. 45. Pilsēta viduslaiku Armēnijā. 47. Virieša vārds novembrī. 49. Libērijas dolārs. 50. Pilsēta Laosas ziemeļos. 52. Sniegt.

Sastādīja Vilma Dumpe (Preiļos)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62

Atbildes
Horizontāli: 1. Sarkandaugava. 12. U. 13. Muir. 14. Cau-
rulis. 16. Pukuzimtis. 17. T. 18. Elipse. 19. Bihara. 22.
Reikis. 24. Kopums. 26. MTS. 27. Saa. 28. Dore. 29. Id.
30. Asteroidi. 35. Robi. 37. Riest. 39. Dez... 40. Ce. 42. Az.
43. Kripata. 46. Koalas. 48. Elkonis. 51. N. 52. Dat. 53. Traji.
54. Kantoris. 55. Ida. 56. Imai. 57. Sitas.
Vertikāli: 1. Supermarkēt. 2. Amulets. 3. Rūki. 4. Krupis.
5. Aizskart. 6. Darbs. 7. Auni. 8. Ur. 9. Gutaperča. 10. Ali.
11. Astes. 14. Cieša. 15. Easimība. 20. Horizontāli. 21. Ruso.
23. Ls. 24. Ko. 25. SD. 28. Dida. 31. Teika. 32. ES. 33. Op-
tika. 34. Dekāns. 36. Izsist. 38. Ir. 41. Elara. 44. Polj. 45. Ani.
47. Atis. 49. LRD. 50. Sai. 52. Dot.

Kalendārs makšķerēšanai

Aprīļa otro pusi var nosaukt par gatavošanos posmu lidaku spiningošanai. Arī zivis aprīlī ir ēdelīgas un kāri ķer dzīvnieku valsts ēsmu — mizgrauzus un ūdenstārpus, baltos gaļas tārpus, ķikurus un sliekas.

18. aprīlis. Laba copes diena visām zivju sugām.

19. aprīlis. Teicama copes diena.

20. aprīlis. Zivīm zūd apetīte. Nekādi dižie lomi nav gaidāmi.

22. aprīlis. Zivis neķersies.

23., 24. aprīlis. Labāk pārskatiet savus makšķerēšanas piederumus, jo lomi nav gaidāmi.

25. aprīlis. Zivis ēsmu ķers ar «gariem zobiem».

26. aprīlis. Normāla copes diena.

27. aprīlis. Zivīm apetīte uzlabojas, tās kļūst aktīvākas un kāri ķers visu veidu ēsmu.

28., 29. aprīlis. Teicama copes diena, ēsmu ķers visas zivju sugas.

30. aprīlis. Laba diena visu zivju makšķerēšanai.

Šonedēļ dzimšanas dienu svin
Vārkavas pasta nodaļas pastniece
Leontina Stramkale,
un Vārkavas pasta nodaļas pastnieks
Roberts Surgunts.

«Novadnieks» sirsnīgi sveic jubilārus
un pateicas par laikraksta izplatīšanu.

Paceļ dzeguze kausu,
Paceļ likteņa kausu,
Piesīt gadiem, — lai skan.
Gadiem, kas nāks un aizies,
Cik to vēl nāks un aizies,
Kā šī diena lai skan!

Laikraksts
«Novadnieks» un
pagastu padomes
sirsnīgi sveic
šīs nedēļas jubilārus:

✿ 60 gados Juri Čakulu 20. aprīlī
AGLONAS PAGASTĀ;

✿ 50 gados Aivaru Pinku 22. aprīlī,
101 gadā Martu Želvi 20. aprīlī
AIZKALNES PAGASTĀ;

✿ 50 gados Valentīnu Bjalkovsku
17. aprīlī, 60 gados Feodoru Kotļarovu
20. aprīlī, 60 gados Lūciju Nahodkinu
22. aprīlī, 70 gados Olgu Elsti 17.
aprīlī GALĒNU PAGASTĀ;

✿ 60 gados Alistrafu Šilovu 21. ap-
rīlī, 75 gados Teklu Brūveri 18. aprīlī,
75 gados Annu Vucenu 21. aprīlī, 82
gados Mariju Vaivodi 21. aprīlī JER-
SIKAS PAGASTĀ;

✿ 55 gados Pāvelu Pastaru 16.
aprīlī, 60 gados Albertu Pauniņu 18.
aprīlī PREIĻU PAGASTĀ;

✿ 50 gados Klavdiju Dreimani 17.
aprīlī, 60 gados Annu Daugavvanagu
21. aprīlī, 65 gados Antoņinu Viborno
17. aprīlī, 65 gados Zinaīdu Jermo-
loviču 18. aprīlī, 70 gados Annu
Aukšpuli 18. aprīlī, 85 gados Filimonu
Petrovu 18. aprīlī RIEBIŅU PA-
GASTĀ;

✿ 85 gados Annu Lazdāni 18. aprīlī
ROŽKALNU PAGASTĀ;

✿ 65 gados Jāni Gulbinski 18. aprīlī
ROŽUPES PAGASTĀ;

✿ 60 gados Veroniku Neicgali 21.
aprīlī, 70 gados Mariju Urči 17. aprīlī,
70 gados Vaclavu Jaudzemu 20.
aprīlī, 90 gados Annu Vilcāni 19. aprīlī
RUŠONAS PAGASTĀ;

✿ 60 gados Jāni Pastaru 18. aprīlī,
75 gados Jāni Romanovski 19. aprīlī,
80 gados Bronislavu Skuteli 20. aprīlī
SAUNAS PAGASTĀ;

✿ 61 gadā Nikitu Jeršovu 16. aprīlī,
62 gados Juri Ušpeli 21. aprīlī, 66 ga-
dos Radionu Kolesnikovu 21. aprīlī,
71 gadā Jāzepu Francānu 20. aprīlī,
76 gados Leonardu Šmukstu 17. ap-
rīlī, 80 gados Leontiju Piskunovu 19.
aprīlī SILUKALNA PAGASTĀ;

✿ 60 gados Pēteri Driksnu 22. ap-
rīlī, 80 gados Bronislavu Ciematnieku
16. aprīlī SILUKALNA PAGASTĀ;

✿ 65 gados Helēnu Skuteli 22.
aprīlī STABULNIEKU PAGASTĀ;

✿ 85 gados Mariju Stepanovu 20.
aprīlī SUTRU PAGASTĀ;

✿ 70 gados Pēteri Kažemāku 20.
aprīlī, 78 gados Anfiju Šišlovu 22.
aprīlī, 81 gadā Teklu Saliešu 23. aprīlī,
86 gados Jāni Dumbrovski 21. aprīlī
TURKU PAGASTĀ;

✿ 86 gados Bronislavu Vilcāni 21.
aprīlī UPMALAS PAGASTĀ.

Sveicam
pilngadniekus!

✿ Zintu Ruskuli Aglonas, Oskaru
Rinču Aizkalnes, Alekseju Daņilovu
Riebiņu, Anželu Bagajevu Rožupes,
Līgu Stankeviču Vārkavas pagastā.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA

Višķu tehnikums uzņem audzēkņus
2001./2002. m. g. šādās specialitātēs:
✦ Tehniskā servisa darbinieks ar specializāciju
lauksaimniecības tehnikas ekspluatācijā.
✦ Lauku mājamatnieks ar specializāciju
metāldarbos.
✦ Lauku mājamatnieks ar specializāciju
būvniecībā.
✦ Sabiedriskā ēdināšana ar specializāciju
uzņēmējdarbībā.
✦ Tūrisma pakalpojumi.
✦ Vides saimniecība.
Mācību ilgums 4 gadi. Audzēkņi saņem
stipendiju. Ir iespēja stažēties ārzemēs.
Absolventi iegūst vidējo speciālo izglītību un
var turpināt mācīties augstskolā.
Dokumentus pieņem no šī gada 14. jūnija.
Adrese: Višķu tehnikums,
Daugavpils rajons, LV-5479.
Tālr. 54-72461, 54-72388.

Iepērk lapu koku zāģbaļķus
(garums 2,50 m, 3,80 m), cena Ls 8-10.
Samaksa tūlītēja.
Vajadzīgi strādnieki
kokzāģētavā Sutros.
Tālr. 9 403537, 53 81120.

19. un 22. aprīlī pārdod melnus (2 mēn.) jaunput-
nus, brūnas dējējvistas, galļus. Mainis galļus, var
pieteikt broilercāļus. Anspokos 8.00, Aizkalnē 8.15,
Pelēšos 8.30, Ārdavā 8.45, Aglonā 9.05, Jaunaglonā
9.20, Aglonas st. 9.35, Baškos 9.45, Kastīrē 9.50,
Gailišos 10.10, Preiļos 10.25, Sutros 11.10, Rožupē
11.25, Vanagos 11.35, Livānos 12.00, Pēterniekos 12.30,
Rudzātos 12.50, Priekuljos 13.05, L. Anspokos 13.15,
Smelleros 13.25, Polkoronā 13.40, Galēnos 13.50, Sta-
bulniekos 14.05, Pieniņos 14.20, Riebiņos 14.35, Anči-
nos 14.50, Vārkavā 15.00, Upmalā 15.15, Rimicānos
15.25, Piliškās 15.45. Tālr. 21270 vakaros, 1-9186065.

● Firma pērk un pārdod sertifikātus.
● Sniedz juridiskus pakalpojumus.
● Sagatavo dokumentus Uzņēmumu reģistram.
● Pieņem pasūtījumus spiedogu un
vizītkaršu izgatavošanai.
Adrese: Preiļos, Raiņa bulv. 13
(poliklīnika), 3. stāvā, 302. kab.
Tālr. 22770, 6559587.

SIA «Degas» lielveikalā
Preiļos, universālveikalā, 2. stāvā
visām precēm
70% atlaide!

Pērk liellopus, jaunlopus,
cūkas piena teļus, aitas
dzīvsvārā un gaļu.
Tālr. 55743, mob. tel. 9199314.

Iepērkam visa veida gaļu:
liellopu, cūku, aitas, zirgu.
Formējam subsīdijas. Samaksa uz vietas.
Tālr. 55625, 23887, 9183601.

Iepērkam mājlopus
gaļai.
Tālr. 21956, 24147.

Pārdod

pirts guļbūvi (3,5 x 6 m). Cērtu pirts pēc pasūtīju-
ma. Tālr. 76291;
zemi Preiļos. Tālr. 9191728, 23968;
sienu Arendolē, kartupeļus Preiļos. Tālr. 22343;
govī. Tālr. 65094.

Dažādi

Vajadzīga sieviete darbam laukos. Adrese: Podnieks,
Vilcāni, Rudzātu pag., LV-5328, tālr. 6407686
vakaros.

SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja. Noformē subsīdijas.
Tālr. 42807, 46384, 44179, 9161121.

Z/s «Vidsētas» iepērk
jaunlopus, liellopus, aitas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 55645, 55649, 55796, 1-6563019.

Iepērkam jaunlopus,
liellopus, aitas, zirgus.
Noformējam subsīdijas.
Tālr. 55658.

Iepērkam mājlopus
gaļai.
Tālr. 32224.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

◆ 19. aprīlī Daugavas fonda valdes sē-
de Preiļos.

◆ 20. aprīlī piedalīšanās Naturalizāci-
jas pārvaldes organizētajā konferencē par
mazpilsētu un lauku rajonu pieredzi integ-
rācijas jautājumu risināšanā Daugavpilī.

◆ 21. aprīlī tikšanās ar Bērnu fonda
un Vācijas sabiedriskās organizācijas bēr-
nu aizsardzībai pārstāvjiem Rudzētu spe-
ciālajā internātskolā.

◆ 25. aprīlī rajona padomes sēde. Li-
vānu kultūras namā seminārs Preiļu un
Jekabpils rajonu pašvaldību pārstāvjiem
Daugavas projekta ietvaros.

◆ 26. aprīlī piedalīšanās Daugavas sli-
mokases pilnsapulcē Aizkrauklē.

Patērētāju interešu aizstāvības centrs «Preiļi»

◆ 19. aprīlī pulksten 15.00 Nevalstisko
organizāciju atbalsta centrā seminārs
«Noteikumi par izsolēm un konkursiem
valsts un pašvaldību pasūtījumu pie-
šķiršanā».

Rajona izglītības pārvalde

◆ 19. aprīlī Livānu ģimnāzijas Pasta-
riņa skolā folkloras kopu vadītāju un sko-
lotāju seminārs.

◆ 24. aprīlī piepēdes apmaiņas semi-
nārs vizuālās mākslas skolotājiem Jaun-
silavu pamatskolā. Konkurss «Erudīts»
krievu plūsmu skolām par tēmu «Rīgai
800» izglītības pārvaldes zālē.

◆ 25. aprīlī pieredzes apmaiņas semi-
nārs ģeogrāfijas skolotājiem Gailišu pa-
matskolā.

Rajona galvenā bibliotēka

◆ No 23. līdz 28. aprīlim bibliotēku
nedēļa.

Rajona sporta klubs «Cerība»

◆ 18. aprīlī rajona skolēnu kross Preiļu
parkā.

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

◆ 18. un 19. aprīlī pulksten 18.00 un
20.00 piedzīvojumu filma «Varenais Džo
Jangs».

◆ 20., 23. un 24. aprīlī pulksten 18.00
un 20.00 komēdija «Apvārdotais».
◆ 22. aprīlī pulksten 16.00, 18.00 un
20.00 animācijas filma «Vistu dumpis».

Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs

◆ 20. aprīlī pulksten 10.00 «Latte-
lekom» zālē seminārs pirmā līmeņa lauk-
saimniecības izglītības pretendentiem
«Saimniecības ražošanas un finansu
na sastādīšana». Interesēties pa tāl. ...
22391.

Sīlukalna kultūras nams

◆ 21. aprīlī pulksten 23.00 balle, spēlē
grupa «Brūģis».

Pelēču kultūras nams

◆ 21. aprīlī pulksten 22.00 dejas, spēlē
grupas «Tik un tā» un «Tikai tā».

Stabulnieku kultūras nams

◆ 21. aprīlī pulksten 22.00 spēlē gru-
pa «Hameleons». Jauna programma.
Informāciju sagatavoja L.Rancāne

ANEKDOTES

Autobusu pieturā stāv divi veci. Viens
ar rudiem un izspūrušiem matiem, bet
otrs bez matiem.

Pirmais cenšas uzsākt sarunu:
— Cienītais, Dievs matus nedeva?
— Kāpēc nedeva? Deva rudus, bet es
atteicos...

Sieva vīram:
— Kad mēs apprecējamies, tu sev liki
mazākos gabaliņus, bet man atstāji
lielākos. Tu mani vairs nemīli!
— Muļķības! Tu vienkārši tagad labāk
gatavo.

Pacients atnāk pie okulista:
— Dakter, man ir ļoti divains daltonis-
ma paveids. Es neredzu vienu krāsu.
— Kādu tieši?
— Nu kā lai es to zinu! Es nekad to
neesmu redzējis!

Dēls stāsta tēvam, kā gājis skolā:
— Šodien ticības mācības stundā es
mācītāju izglābu no kāda nejauka joka:
zēni uz viņa krēsla bija nolikuši spraudīti!
— Malacis! Un kā tev izdevās to
novērst?

— Pēdējā brīdī, kad viņš gribēja
sēsties, parāvu nost krēslu...

Krogā sarunājas veci:
— Zini, Jāni kāpostos atrada!
— Bet Pēteri stārķis mājās atnesa!
— Mēs ar Andri gan dzeram ar mēru
un mājās ejam paši...

Jaunajam krievam ir sarkana žakete un
sešsimtais mersedss. Jaunajam čukčam
ir sarkanas slēpes un sešsimt ziemeļbric-
žu. Jaunajam latvietim ir sarkans deguns
un sešsimt latu liels parāds par dzīvokli.